

KITEEN LUKIO

Opintotarjonta

lv. 2026-2027

Koulutie 3 E
82500 KITEE

kiteenlukio.fi
#kiteenlukio

kanslia: 040 105 1145
riikka.tervonen@edu.kitee.fi

rehtori: 040 105 1139
sirpa.kostamo@edu.kitee.fi

K I T E E

yhteisö, luottamus, palvelut, tulevaisuus

Sisällys

OPISKELU LUKIOSSA.....	3
ARVIOINTI	4
YHTEISTYÖ MUIDEN OPPILAITOSTEN KANSSA	5
KITEEN LUKION OPPIAINEET JA OPINTOJAKSOT.....	7
OPINTO-OHJAUS.....	7
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	7
SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS	9
A-KIELI ENGLANTI	11
A-KIELI VENÄJÄ	12
B1-KIELI RUOTSI	13
B2- JA B3-KIELET	14
SAKSA	14
RANSKA	15
VENÄJÄ.....	16
B3-KIELI RUOTSI	17
MATEMATIIKKA	18
YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS.....	18
LYHYT MATEMATIIKKA	18
PITKÄ MATEMATIIKKA	19
YMPÄRISTÖ- JA LUONNONTIETEET	20
BIOLOGIA	20
MAANTIEDE	21
FYSIIKKA	22
FYSIIKKA, KEMIA JA BIOLOGIA.....	23
KEMIA.....	23
TERVEYSTIETO.....	24
HUMANISTIS-YHTEISKUNNALLISET TIETEET.....	25
EVANKELIS-LUTERIALINEN USKONTO.....	25
ORTODOKSINEN USKONTO.....	26
ELÄMÄNKATSOMUSTIETO	27
FILOSOFIA.....	28
PSYKOLOGIA.....	29
HISTORIA	30
YHTEISKUNTAOPPI.....	31
TAIDE- JA TAITOAINEET	31
MUSIIKKI.....	31
KUVATAIDE	33
LIIKUNTA	34
LUKIODIPLOMIT	36
PAIKALLISET OPINNOT.....	37
TEMAATTISET OPINNOT.....	37
KITEEN LUKION SOVELTAVAT OPINNOT.....	37
KANSAINVÄLISYYSKASVATUS	40
TIETOTEKNIikka.....	40

KITEEN LUKION OPINTOTARJONTA 2026-2027

Tervetuloa opiskelemaan Kiteen lukioon!

Tähän vihkoon on koottu lyhyet kuvaukset tarjolla olevien opintojen sisällöistä, jotta sinun olisi helpompi suunnitella omien kiinnostustesi mukainen opinto-ohjelma.

Vihko on PDF-muodossa **luettavissa Kiteen lukion nettisivuilla** <http://www.kiteenlukio.fi>

OPISKELU LUKIOSSA

Lukiossa opinnot on jaettu opintojaksoiksi. Yhden opintojakson laajuus voi vaihdella. Tyypillisin laajuus on 2 opintopistettä = 38 oppituntia (á 45 minuuttia) opetusta. Oppitunnit voivat olla 75 minuutin mittaisia, jolloin puolestaan 2 opintopisteen laajuus tarkoittaa n. 23 oppituntia (á 75 min.). Lukuvuosi on jaettu viiteen periodiin, joista kukin kestää noin seitsemän viikkoa.

Lukiossa opiskeluaika on tavallisimmin kolme vuotta. Kolmen vuoden aikataulu tarkoittaa käytännössä sitä, että sinun on valittava ensimmäiselle lukiovuodelle opintoja noin 60 opintopisteen verran, toiselle vuodelle noin 60 opintopisteen verran ja kolmannelle vuodelle noin 30 opintopisteen verran, jolloin lukion oppimäärä, yhteensä vähintään 150 opintopistettä, tulee suoritetuksi.

Halutessasi voit suorittaa lukion 3,5 vuodessa tai 4 vuodessa. Erityisestä syystä rehtori voi myöntää luvan myös tätä pitempään opiskeluaikaan.

Pakollisten lukio-opintojen laajuus on 94 opintopistettä (lyhyen matematiikan valinneilla) tai 102 opintopistettä (pitkän matematiikan valinneilla). Sen lisäksi koko lukioaikana on opiskeltava vähintään 20 opintopisteen verran valtakunnallisia valinnaisia opintoja, joita sinun on valittava niistä aineista, joissa aiot osallistua ylioppilastutkintoon.

Tämän lisäksi voit omien kiinnostustesi mukaisesti valita haluamistasi oppiaineista valtakunnallisia valinnaisia ja paikallisia valinnaisia opintoja. Koska valinnaisuutta on runsaasti, eri opiskelijoilla voi olla eri määrä opintopisteitä samasta oppiaineesta. Voit valita opinto-ohjelmaasi opintoja myös muista oppilaitoksista.

Lukiossa on mahdollista opiskella joitakin opintoja itsenäisesti opiskellen lähiopetukseen osallistumatta. Tällaisesta itsenäisestä opiskelusta on yhdessä opettajan kanssa laadittava etukäteen kirjallinen suunnitelma, jonka rehtori hyväksyy. Tässä yhteydessä määritellään opintojaksoon kuuluvat tehtävät ja opiskelun aikataulu.

Viikoittaisille ryhmänohjaustuokioille ja opinto-ohjaukseen on aina osallistuttava, sillä ohjausta ei voi suorittaa itsenäisesti opiskellen. Ryhmänohjauksiin sekä lukion juhliin ja muihin tapahtumiin osallistuen saat koko lukioaikanasasi suoritettua *Minun lukioni – osallisena kouluyhteisössä* -opintojakson (2 op).

Opintojen opiskelujärjestys on vapaa, ellei jonkin aineen opetussuunnitelmassa ja tässä oppaassa muuta sanota. Opiskelijan tulee opinto-ohjaajan ilmoittamalla tavalla laatia vuosittainen opintosuunnitelmansa aina lukuvuoden alkaessa.

Opiskelijan työjärjestyksessä tulee olla opetusta jokaisessa jaksossa vähintään 8 opintopisteen verran, ellei rehtori perustellusta syystä anna lupaa vähäisempään tuntimäärään. Rehtori voi lisäksi myöntää luvan opiskelun tilapäiseen keskeyttämiseen yhden tai useamman periodin ajaksi.

ARVIOINTI

Opintojakson arviointi

Kukin opintojakso arvioidaan joko numerolla tai suoritusmerkinnällä (S = Suoritettu, H = Hylätty). Numeroarvioinnin asteikko on 10 (erinomainen), 9 (kiitettävä), 8 (hyvä), 7 (tydyttävä), 6 (kohtalainen), 5 (välttävä) ja 4 (hylätty). Ellei opintojakson kuvauksessa ole muuta määrätty, arvioidaan opintojakso numeroin. Kaikki pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opinnot arvioidaan aina numeroin.

Jos opiskelija saa opintojaksosta hylätyn arvosanan, hänellä on oikeus osallistua uusintakokeeseen uusintakoepäivänä tai toisen saman opintojakson ryhmän mukana seuraavalla koekerralla. Opiskelija voi myös osallistua uudestaan saman opintojakson opetukseen.

Itsenäisesti opiskellusta opintojaksosta on aina saatava hyväksytty arvosana, jotta siitä kirjautuu suoriutus.

Opintojakso voidaan jättää arvioimatta, jos opiskelija jättää palauttamatta opintojaksoon sisältyviä arvioitavia osasuorituksia tai jos hän ei osallistu säännöllisesti opetukseen. Jos opiskelijalla on useita poissaoloja, opettaja voi pyytää opiskelijaa antamaan lisänäyttöjä opintojakson sisältöihin perehtymisestään, vaikka kaikkiin poissaoloihin olisikin hyväksyttävä syy. Ennen arvioimatta jättämistä opettajan tulee muistuttaa opiskelijaa puuttuvista näytöistä. Opiskelija ei saa keskeyttää aloittamaansa opintojaksoa ilman pätevää syytä.

Hyväksyttyä opintojakson arvosanaa voi yrittää korottaa opiskelemalla opintojakson uudelleen joko luokkamuotoisesta tai itsenäisesti opiskellen. Rehtori voi myös antaa opiskelijalle luvan osallistua uuteen kokeeseen opetukseen osallistumatta kuultuaan asianomaista opettajaa. Suorituksista jää voimaan parempi arvosana.

Oppiaineen arviointi

Vähintään 2/3 kunkin aineen opiskelluista pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista on suoritettava hyväksytysti. Oppiainekohtaisen 2/3 -ehdon täytyttyä myös kyseessä olevan oppiaineen hylättyjen opintojaksojen opintopisteet lasketaan mukaan suoritettujen opintopisteiden kokonaismäärään. Aineissa, joiden oppimäärän laajuus on 1-5 opintopistettä, ei kuitenkaan saa olla hylättyjä arvosanoja.

Lukion oppimäärän suorittaminen

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut hyväksytysti kaikkien opinto-ohjelmansa kuuluvien oppiaineiden oppimäärät vähintään edellä esitetyn 2/3 -periaatteen mukaisesti. Tämä edellyttää kaikkien pakollisten opintojen sekä vähintään 20 opintopisteen verran valtakunnallisten valinnaisten opintojen suorittamista. Yhteensä opintoja on suoritettava vähintään 150 opintopistettä. Muista kuin pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista luetaan mukaan lukion oppimäärään vain hyväksytysti suoritettut opinnot.

YHTEISTYÖ MUIDEN OPPILAITOSTEN KANSSA

Kiteen lukion opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa opintoja myös muissa oppilaitoksissa, ja vastaavasti muiden oppilaitosten opiskelijoilla Kiteen lukiossa. Järjestettyä yhteistyötä lukiolla on **Keski-Karjalan kansalaisopiston, Keski-Karjalan musiikkiopiston, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian Kiteen koulutusyksikön, Kiteen evankelisen kansanopiston, Tohmajärven lukion, Karelia-ammattikorkeakoulun ja Itä-Suomen yliopiston** kanssa.

Kiteen lukiolla ja Tohmajärven lukiolla on yhteisiä opintojaksoja. Näillä opintojaksoilla on opiskelijoita molemmista oppilaitoksista. Joitakin opintojaksoja opiskellaan osittain tai kokonaan videokonferenssiohjelmia (kuten Zoomia) käyttäen.

Kaksi tutkintoa: ammattitutkinto ja ylioppilastutkinto

Kiteen lukion ja Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian Kiteen koulutusyksikön yhteistyö mahdollistaa kahden tutkinnon suorittamisen.

Opiskelu Keski-Karjalan musiikkiopistossa lukioaikana

Musiikkiopiston opintoja voidaan lukea lukion oppimäärään musiikin soveltaviksi opinnoiksi. Voit musiikinopettajan kanssa sovittavalla tavalla korvata musiikkiopiston opinnoilla myös osan lukion musiikin pakollisista opintojaksoista (teoriaosuuden).

Musiikkiopistossa opiskelijana olevien lisäksi myös muut lukiolaiset voivat opiskella koulupäivien aikana musiikkiopiston ja lukion yhteisprojekteissa: bändit, kuoro, solistit, musiikkiteatteri, ilmaisutaito jne. Musiikkiopiston opetusta on mahdollista saada myös päivällä vapaatuntien aikana.

Lukion oppimäärään hyväksytään pääsääntöisesti vain lukioaikana suoritettuja opintoja. Kuitenkin myös aikaisemmin suoritettuja musiikkiopiston opintoja on mahdollista hyväksilukea. Tästä on neuvoteltava lukion musiikinopettajan kanssa.

Opiskelu Keski-Karjalan kansalaisopistossa lukioaikana

Voit suorittaa kansalaisopistossa mm. vieraiden kielten (espanja, italia) opintoja sekä taito- ja taideaineiden opintoja, jotka hyväksiluetaan lukion oppimäärään.

Osa opetustarjonnasta toteutetaan Kiteen lukion ja Keski-Karjalan kansalaisopiston yhteistyönä. Tällaisia opiskelijoille maksuttomia opintoja ovat esimerkiksi nuorisoteatteri, kotitalous ja tekninen työ.

Opiskelu etä-/ verkkokursseilla

Kiteen lukion oman opetustarjonnan lisäksi käytössäsi on **Nettilukion, Isoverstaan, TutorHousen ja muiden vastaavien toimijoiden** etä- ja verkkokurssit niissä lukion oppimäärään kuuluvissa aineissa, joissa luokkaopetusta ei ole Kiteen lukiossa tarjolla. Ota yhteyttä rehtoriin lisätietojen saamiseksi.

Liikuntalinja Kiteen lukiossa

Kiteen lukio tarjoaa opiskelijoilleen mahdollisuuden ammattivalmennukseen pesäpallossa sekä judossa. Valmennus järjestetään yhteistyössä paikallisten urheiluseurojen kanssa ja opiskelijat saavat lajiharjoittelusta opintopisteitä. Myös muissa urheilulajeissa on mahdollista suorittaa lajivalmennusta. Tässä tapauksessa opiskelijalla on oltava oma valmentaja, joka laatii opiskelijalle harjoitteluohjelman ja raportoi säännöllisesti lukiolle opiskelijan harjoittelusta. Liikuntalinjalle on suunnattu ainoastaan päämäärätietoisesti lajia harrastaville nuorille.

Ammattikorkeakouluopintojen kytkeminen lukio-opintoihin

Kiteen lukio tekee yhteistyötä Karelia-ammattikorkeakoulun kanssa. Ammattikorkeakoulun tutkintoja ovat mm. sairaanhoitaja (amk), insinööri (amk), restonomi (amk), medianomi (amk) ja tradenomi (amk).

Voit suorittaa AMK-opintoja kirjautumalla avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijaksi. Kiteen lukio maksaa osallistumismaksun valmiiksi asti suoritetuista opinnoista. Opintopaksoihin voit tutustua osoitteessa <http://www.karelia.fi/fi/koulutus/avoin-amk>

Karelia-ammattikorkeakoulu tarjoaa vuosittain vaihdellen maksutta myös ns. lukioväylän opintoja, jotka ovat ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmaan kuuluvia opintoja, <http://www.karelia.fi/fi/koulutus/avoin-amk/vaylaopinnot>

Tarjolla on muun muassa *hygieniapassi-*, *anniskelupassi-* ja *työturvallisuuskortti* -opintoja. Lukioaikana ammattikorkeakoulussa suoritettavat opinnot hyväksytään osaksi ammattikorkeakoulututkintoa, mikäli aloitat lukion jälkeen opinnot Karelia-ammattikorkeakoulussa.

Yliopisto-opintojen kytkeminen lukio-opintoihin

Kiteen lukio tekee yhteistyötä Itä-Suomen yliopiston (UEF) kanssa.

Voit suorittaa lukioaikana opintoja ilmoittautumalla opiskelijaksi avoimeen yliopistoon. Lukiolaiselle hyvin soveltuva opintokokonaisuus on esimerkiksi 1 opintopisteen laajuinen *Oikeustieteen perusteet*, jonka suorittamalla voi tunnustella omaa kiinnostustaan oikeustieteiden opiskelua kohtaan. Avoimen yliopiston opiskelu on lukioaikana maksutonta (ei koske erikoishinnoiteltua opintotarjontaa).

Kiteen lukion opiskelija voi saada hyväksiluetuksi lukion oppimäärään (150 opintopisteen sisälle) enintään 10 opintopistettä korkea-asteen opinnoista. Sinun on kuitenkin lupa opiskella korkea-asteella enemmänkin. Yksi korkea-asteen opintopiste tarkoittaa opiskelijan 27 tunnin työpanosta (vrt. lukiossa kahden opintopisteen laajuus on 38 oppituntia, á 45 minuuttia opetusta + läksyjen lukeminen).

Yliopistossa suoritetuista opinnoista 1 opintopiste tuottaa 2 lukion opintopistettä, kun taas ammattikorkeakoulussa suoritetuista opinnoista 1 opintopiste tuottaa 1 lukion opintopisteen.

KITEEN LUKION OPPIAINEET JA OPINTOJAKSOT

OPINTO-OHJAUS

OP1

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

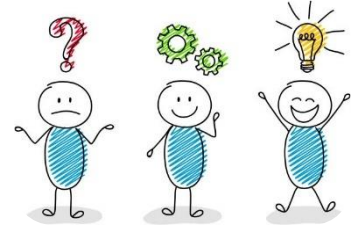
Minä opiskelijana (2 op)

Pakollinen.

Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S)

Opintojaksolla laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma: opiskelu-, ylioppilastutkinto- sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelma. Opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat itsetuntemus ja hyvinvointi, opiskelu- ja tiedonhankintataidot, oppimaan oppiminen, jatko-opinnot ja tulevaisuuden suunnittelu sekä työelämään ja koulutuspaikkoihin tutustuminen.

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

OP2

Tyyppi:

Sisältö:

Kohde:

Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus (2 op)

Pakollinen.

Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

Henkilökohtaisen opinto-, ylioppilastutkinto- sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman päivittäminen. Keskeisinä sisältöinä ovat tulevaisuuden suunnittelu, jatko-opintoihin hakeutuminen Suomessa ja ulkomailla, työelämä-, yrittäjyys ja tulevaisuustaidot sekä oman talouden hallinta, opintotuki ja asuminen.

Opintojakso opiskellaan 2. ja 3. tai 4. lukuvuoden aikana.

OP3

Tyyppi:

Sisältö:

Kohde:

Työelämään tutustuminen (2 op)

Paikallinen valinnainen.

Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

Opiskelija hankkii ammatillisesti itseään kiinnostavan työelämään tutustumispaikan. Opintojakso sisältää paitsi työskentelyä ja alaan tutustumista työpaikalla, myös oppimistehtäviä ja itsearviointia.

Opiskelija voi tehdä opintojakson missä tahansa vaiheessa lukioaikana.

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Suoritusjärjestys:

Opintojaksot 1-8 suositellaan opiskeltavaksi numerojärjestyksessä.

ÄI1

Tyyppi:

Sisältö:

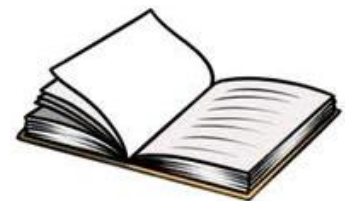
Kohderyhmä:

Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)

Pakollinen

Tekstien tulkintaan ja kirjoittamiseen painottuva opintojakso: opiskelija osaa tuottaa, tulkita ja arvioida erilaisia tekstejä ja rohkaistuu kirjoittajana sekä hallitsee kirjoittamisprosessin eri vaiheet, myös aineistokirjoittamisen.

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

ÄI2

ÄI3

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Kieli ja tekstitietoisuus (1 op)

Vuorovaikutus 1 (1 op)

Pakollinen

Kielen rakenteisiin ja tekstilajeihin sekä vuorovaikutukseen ja vuorovaikutustilanteisiin painottuva opintojakso: opiskelija syventää kieli- ja tekstitietoisuuttaan ja ymmärtää kielen sosiaalisen luonteen niin yksilön kuin yhteisöjen kannalta sekä lisää viestintärohkeuttaan ja kehittää ryhmäviestintätaitojaan.

Opintojaksoa ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi.

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

ÄI4 Tyyppi: Sisältö:	Kirjallisuus 1 (2 op) Pakollinen Lukemiseen ja kirjallisuuteen painottuva opintojakso: opiskelija syventää ja monipuolistaa lukemisen tapojaan ja analyysi- ja tulkintataitojaan sekä oppii tuntemaan kirjallisuutta monipuolisesti.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat
ÄI5 Tyyppi: Sisältö:	Tekstien tulkinta 1 (2 op) Pakollinen Mediaan ja kriittiseen lukutaitoon painottuva opintojakso: opiskelija ymmärtää median toimintatapoja, oppii tulkitsemaan ja analysoimaan monimuotoisia tekstejä sekä perehtyy vaikuttamisen ja argumentoinnin keinoihin.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
ÄI6 ÄI7 Tyyppi: Sisältö:	Kirjoittaminen 1 (1 op) Vuorovaikutus 2 (1 op) Pakollinen Kirjoittamiseen ja kirjoitusprosessin hallintaan sekä vuorovaikutukseen ja esiintymistaitoihin painottuva opintojakso: opiskelija syventää taitoaan käyttää muita tekstejä oman kirjoittamisensa pohjana ja ymmärtää tekstin rakenteen, kielen ja ilmaisutapojen vaikutuksen tekstin merkityksiin sekä lisää esiintymisrohkeuttaan, kehittää esiintymistaitojaan ja oppii analysoimaan audiovisuaalista viestintää.
Kohderyhmä:	Opintojaksoa ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi. Toisen vuoden opiskelijat.
ÄI8 Tyyppi: Sisältö:	Kirjallisuus 2 (2 op) Pakollinen Kirjallisuuteen painottuva opintojakso: opiskelija lisää kirjallisuuden tuntemustaan, ymmärtää eri kontekstien merkityksen ja osaa analysoida teoksia osana muuttuvaa yhteiskuntaa.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
ÄI9 Tyyppi: Sisältö:	Vuorovaikutus 3 (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittaviin vuorovaikutustaitoihin painottuva opintojakso: opiskelija kehittää valmiuksiaan ymmärtää ja ratkoa vuorovaikutuksen ongelmia erilaisissa kulttuurikonteksteissa sekä toimia rakentavasti ja eettisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.
Kohderyhmä:	Opintojaksolla voi suorittaa Puhvi-kokeen eli puheviestintätaitojen päättökokeen. Puhvi-koe on Opetushallituksen vuosittain laatima toisen asteen opiskelijoiden puheviestintätaitojen päättökoe lukiolaisille ja ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoille. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti. Toisen vuoden ja päättövaiheen opiskelijat
ÄI10 Tyyppi: Sisältö:	Kirjoittaminen 2 (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Oletko jo valmis kirjoitustaidon yo-kokeeseen? Osaatko käyttää aineistoja ja rakentaa hyvän kirjoitustaidon vastauksen? Kirjoittamiseen ja kirjoittamisprosessiin painottuva opintojakso: opiskelija kehittää kirjallista ilmaisukykyään ja taitoaan tuottaa asiatyylinen, laajahko teksti aineistoja hyödyntäen. Opintojakso valmentaa kirjoitustaidon ylioppilaskokeeseen.
Kohderyhmä:	Päättövaiheen opiskelijat
ÄI11 Tyyppi: Sisältö:	Tekstien tulkinta 2 (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Muistatko, miten lukutaidon vastaus eroaa kirjoitustaidon vastauksesta? Hallitsetko vastaustekniikan ja avainkäsitteet? Tekstien tuottamiseen ja tulkitsemiseen painottuva opintojakso: opiskelija osaa tuottaa, tulkita ja arvioida erilaisia tekstejä ja niiden rakenteita sekä oppii syventämään käsitystään itsestään tekstien tuottajana, tulkitelijana, palautteen antajana ja vastaanottajana. Opintojakso valmentaa lukutaidon ylioppilaskokeeseen.
Kohderyhmä:	Päättövaiheen opiskelijat

ÄI12

Tyyppi:

Sisältö:

Kieli ja tyyli (2 op)

Paikallinen valinnainen

Päänvaivaa pilkuista, pulmia pronomineista, tökkiikö aloitus ja jäsentelykin jumittaa? Jos vastasit kyllä, tämä oikeakielisyyteen ja tekstin tyyliin painottuva opintojakso on sinua varten. Opettelet ilmaisemaan ajatuksiasi selkeästi ja sujuvasti kirjoittamalla. Samalla kehität tyyliäsi ja rohkaistut omaääniseen kirjoittamiseen.

Opintojaksoa ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi.

Kohderyhmä:

Kaikki aiheesta kiinnostuneet

ÄI13

Tyyppi:

Sisältö:

Inspiraatiosta ilmaiseksi (2 op)

Paikallinen valinnainen

Haluaisitko kirjoittaa jotain muutakin kuin asiatekstejä? Onko muistikirjasi täynnä ideoita, vipattaako runojalka, onko mielikuvituksesi joutunut työttömäksi? Jos vastasit johonkin edelliseen kyllä, valitse tämä luovaan kirjoittamiseen painottuva opintojakso, jossa rohkaistut ilmaisemaan itseäsi taiteellisesti ja luovasti sekä harjaannut antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Opintojakso painottuu fiktiiviseen kirjoittamiseen.

Opintojaksoa ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi.

Kohderyhmä:

Kaikki aiheesta kiinnostuneet

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

Suoritusjärjestys:

Opintojaksot 1-8 suositellaan opiskeltavaksi numerojärjestyksessä.

S21

Tyyppi:

Sisältö:

Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)

Pakollinen

Tekstien tulkintaan ja kirjoittamiseen painottuva opintojakso: opiskelija osaa tuottaa, tulkita ja arvioida erilaisia tekstejä, oppii käyttämään tekstejä oman kirjoittamisen pohjana ja syventää kirjoitusprosessiin liittyviä taitojaan.

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

S22**S23**

Tyyppi:

Sisältö:

Kieli- ja tekstitietoisuus (1 op)**Vuorovaikutus 1 (1 op)**

Pakollinen

Kielitietoisuuteen, monilukutaitoon ja viestintätaitoihin painottuva opintojakso: opiskelija ymmärtää kielen merkityksen oppimiselle ja ajattelulle, oppii arvioimaan omaa kielitaitoaan, lisää viestintärohkeuttaan sekä oppii tarkastelemaan vuorovaikutustilanteita ja ryhmäviestinnän ilmiöitä.

Opintojaksoa ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi.

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden opiskelijat.

S24

Tyyppi:

Sisältö:

Kirjallisuus 1 (2 op)

Pakollinen

Kirjallisuuden painottuva opintojakso: opiskelija harjaantuu lukemaan, ymmärtämään ja tulkitsemaan kaunokirjallisia tekstejä ja kehittää kielen rakenteiden ja sanaston hallintaa suomalaisen kaunokirjallisuuden avulla.

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

S25

Tyyppi:

Sisältö:

Tekstien tulkinta 1 (2 op)

Pakollinen

Kriittiseen lukutaitoon ja median toimintatapoihin painottuva opintojakso: opiskelija syventää kriittistä lukutaitoaan, ymmärtää median roolin yhteiskunnallisena vaikuttajana, harjaantuu tarkastelemaan vaikuttamisen ja argumentoinnin keinoja sekä harjaantuu perustelevaan omia mielipiteitään monipuolisesti.

Kohderyhmä:

Toisen vuoden opiskelijat

S26	Kirjoittaminen 1 (1 op)
S27	Vuorovaikutus 2 (1 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Kirjoittamiseen ja vuorovaikutukseen painottuva opintojakso: opiskelija syventää kirjoitusprosessissa tarvittavia taitojaan, oppii laatimaan laajahkoja asiategstejä sekä kehittää viestintärohkettaan ja esiintymistaitojaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.
Kohderyhmä:	Opintojaksoa ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi. Toisen vuoden opiskelijat.
S28	Kirjallisuus 2 (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Kaunokirjallisuuteen painottuva opintojakso: opiskelija lisää kaunokirjallisuuden tuntemustaan, tutustuu suomalaisen kirjallisuuden keskeisiin teoksiin ja teemoihin sekä ymmärtää kulttuuristen ja historiallisten kontekstien merkityksen kirjallisuuden tulkinnassa.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
S29	Vuorovaikutus 3 (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Vuoro vaikutustilanteisiin ja vuorovaikutuksen ongelmiin painottuva opintojakso: opiskelija oppii arvioimaan vuorovaikutusta ja vuorovaikutusosaamisen merkitystä erilaisissa tilanteissa sekä kehittää valmiuksiaan ymmärtää ja ratkoa vuorovaikutuksen ongelmia.
Kohderyhmä:	Opintojaksoa ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi. Toisen vuoden ja päättövaiheen opiskelijat.
S210	Kirjoittaminen 2 (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Omaääniseen kirjoittamiseen painottuva opintojakso: opiskelija kehittää edelleen taitoaan ilmaista ja perustella ajatuksiaan kirjoittamalla hyödyntäen muita tekstejä sekä osaa valita tilanteeseen ja tarkoitukseen sopivan kielimuodon. Opintojakso valmentaa ylioppilaskokeeseen.
Kohderyhmä:	Päättövaiheen opiskelijat
S211	Tekstien tulkinta 2 (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Kriittiseen ja kulttuuriseen lukutaitoon painottuva opintojakso: opiskelija osaa tulkita erilaisia monimuotoisia tekstejä ja ymmärtää tekstin tavoitteiden ja kontekstin merkityksen tekstien tulkinnassa. Opintojakso valmentaa ylioppilaskokeeseen.
Kohderyhmä:	Päättövaiheen opiskelijat
S212	Suomen kielen perusteet kuntoon (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Suomen kielen perusteisiin painottuva opintojakso: opiskelija oppii suomen kielen perusteita, saa valmiuksia opiskella suomen kielellä sekä tutustuu suomalaiseen yhteiskuntaan.
Kohderyhmä:	Opintojaksoa ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi. Kaikki aiheesta kiinnostuneet.
S213	Tekstit tutuiksi (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Lukutaitoon ja lukutaidon tehtäviin painottuva opintojakso: opiskelija harjoittelee lukutaidon tehtävien vastustekniikkaa, tuottaa erilaisia tekstejä ja harjoittelee kuullun ymmärtämistä.
Kohderyhmä:	Sisältöjä voidaan muuttaa ryhmän taitotason mukaan. Opintojaksoa ei suositella itsenäisesti suoritettavaksi. Kaikki aiheesta kiinnostuneet.

A-KIELI ENGLANTI

Opintojaksot suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä. Opintojaksoilla harjoitellaan monipuolisesti sekä suullista että kirjallista vuorovaikutusta, joskin painotukset voivat vaihdella opintojaksoittain

ENA1, ENA2

Tyyppi:

Sisältö:

Minä ja globaali englantia (4 op)

Pakollinen

Opintojaksolla aloitetaan henkilökohtaisen kieliprofiilin laatiminen ja asetetaan tavoitteita englannin opiskelulle. Nähdään monikielisyys voimavarana, tutustutaan erilaisiin teksti- ja tyylilajeihin sekä vahvistetaan vuorovaikutusosaamista. Opintojaksolla tarkastellaan englantia äidinkielenä, toisena kielenä, virallisena kielenä ja globaalina kielenä. Tutustutaan kansainvälisyyteen maailmalla ja lähiympäristössä. Tarkastellaan äänteiden muodostamista ja puheen tuottamista ja perehdytään viestintätyyleihin erilaisissa medioissa.

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

ENA3

Tyyppi:

Sisältö:

Englannin kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)

Pakollinen

Opintojaksolla syvennetään kulttuurista ymmärrystä. Tarkastellaan kielten ja kulttuurien moninaisuutta sekä arvoja ja merkityksiä, jotka välittyvät kulttuurin kautta yksilölle ja yhteisölle.

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

ENA4

Tyyppi:

Sisältö:

Englannin kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)

Pakollinen

Opintojaksolla kehitetään ajattelu- ja opiskelutaitoja harjoittelemalla kriittisiä luku- ja tiedonhankintataitoja ja niihin pohjautuvia soveltamisen ja tuottamisen taitoja. Keskeisinä kysymyksenä ovat vaikuttaminen, ihmisoikeudet ja tasa-arvo, yksilön vastuut ja velvollisuudet.

Kohderyhmä:

Toisen vuoden opiskelijat

ENA5

Tyyppi:

Sisältö:

Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)

Pakollinen

Opintojaksolla tarkastellaan opiskelijoita kiinnostavia tiedon- ja tieteenaloja, erilaisia tulevaisuudenvisionaatioita ja innovaatioita. Tutustutaan englannin kieleen tieteen kielenä ja tutkitaan tieteellisen tekstin piirteitä.

Kohderyhmä:

Toisen vuoden opiskelijat

ENA6

Tyyppi:

Sisältö:

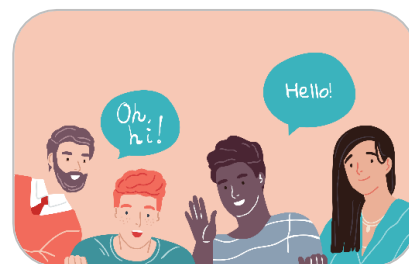
Englannin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)

Pakollinen

Opintojaksolla opiskelijaa rohkaistaan käyttämään englannin kieltä erilaisissa opiskeluun ja työntekoon liittyvissä vuorovaikutustilanteissa. Tutustutaan kansallisiin ja kansainvälisiin yhteisöihin ja yrityksiin työnantajina. Kieliprofiilia täydennetään tulevaisuuden tarpeita varten.

Kohderyhmä:

Toisen vuoden opiskelijat

ENA7

Tyyppi:

Sisältö:

Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Opintojaksolla keskitytään globaaleihin ympäristökysymyksiin ja kestävään elämäntapaan opiskelijan omassa elämäntilanteissa. Tarkastellaan kansainvälisten organisaatioiden tapoihin käsitellä kestävään elämäntapaan liittyviä kysymyksiä.

Kohderyhmä:

Kolmannen vuoden opiskelijat

ENA8

Tyyppi:

Sisältö:

Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Opintojaksolla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogeja. Vahvistetaan opiskelijan ymmärrystä suullisiin vuorovaikutustilanteisiin vaikuttavista tekijöistä. Harjoitellaan myös valmistelua edellyttävää suullista tuottamista.

Kohderyhmä:

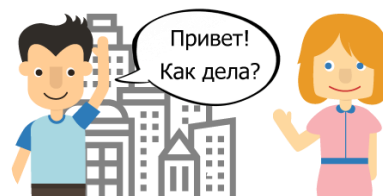
Kolmannen vuoden opiskelijat

ENA9	Abikurssi (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla kerrataan lukion englannin pitkän oppimäärän keskeisiä asioita ja valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin.
Kohderyhmä:	Kolmannen vuoden opiskelijat
ENA10	Englanti ehommaksi – englannin kertauskurssi (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla kerrataan englannin perusrakenteita ja yleissanastoa sekä harjoitellaan luetun ja kuullun ymmärtämistä sekä kirjallista tuottamista.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat
ENA11	Ajankohtaisia asioita (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla opitaan ymmärtämään englanninkielistä ajankohtaista uutisaineistoa sekä opetellaan referoimaan niin paikallisia, valtakunnallisia kuin kansainvälisiä asioita englannin kielellä.
Kohderyhmä:	Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat
ENA12	Nykykulttuuri ja mediat opiskelijan silmin (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla hyödynnetään opiskelijan omaa ja itse valitsemaa englanninkielistä kulttuurimaisemaa (pelit, elokuvat, TV, musiikki, lehdet ja kirjallisuus). Opintojakso suoritetaan pääosin itsenäisenä opiskeluna.
Kohderyhmä:	Vapaa

A-KIELI VENÄJÄ

Suoritusjärjestys: Opintojaksot 1–6 opiskellaan yleensä numerojärjestyksessä.

VEA1, VEA2	Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakentaminen (1 op) Venäjän kieli globaalissa maailmassa ja vuorovaikutusosaaminen (3 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojaksolla tutustutaan toisiimme ja vahvistetaan vuorovaikutustaitoja keskustelemalla nuorten arkielämään liittyvistä aiheista. Opintojakson aiheita ovat myös kansainvälisyys lähiympäristössä ja erilaiset viestintätyylit medioissa. Harjoitellaan opiskelutaitoja. Perusopetuksen sisältöjä kerattaessa otetaan huomioon opiskelijoiden kielitaito ja tausta.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat
VEA3	Venäjän kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojakson aiheita ovat kulttuuri ja taide. Harjoitellaan vuorovaikutustaitoja keskustelemalla ja yhä etenevässä määrin kirjoittamalla. Tutustutaan erilaisia aihepiirejä käsitteleviin teksteihin.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat
VEA4	Venäjän kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojaksolla harjoitellaan mielipiteen ilmaisua ja tutustutaan medioissa oleviin erilaisiin ajankohtaisiin aiheisiin.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
VEA5	Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojakson aiheita ovat mm. kestävä kehitys, innovaatiot ja eri tieteen alat. Harjoitellaan erilaisten tekstien lukemista ja niiden tiivistämistä.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat

VEA6	Venäjän kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojakson aiheita ovat mm. työelämä sekä nuoren talouden ja arjen hallinta. Harjoitellaan vuorovaikutustaitoja työelämää varten esimerkiksi tekemällä työpaikkahaastatteluja tai työha- kemuksia.
Kohderyhmä:	Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat
VEA7	Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla harjoitellaan tiedonhakutaitoja lähdekritiikin näkökulmasta. Aiheita ovat mm. kestävä elämäntapa ja ilmastonmuutos.
Kohderyhmä:	Päätövaiheen opiskelijat
VEA8	Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla harjoitellaan suullista kielitaitoa keskustellen aikaisempien opintojaksojen ai- heista.
Kohderyhmä:	Päätövaiheen opiskelijat

B1-KIELI RUOTSI

Suoritusjärjestys: Opintojaksot 1 - 5 opiskellaan yleensä numerojärjestyksessä. Kahta pakollista opintojaksoa ei suositella samaan jaksoon. Valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen arvosanat vaikuttavat vain korottavasti ruotsin päättöarvosanaan.

RUB11, RUB12	Minun ruotsini (4 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojaksossa harjoittelet peruskoulusta tuttua arkiviestintää ja ääntä- mistä. Opit kertomaan perusasioita, itsestäsi ja lähipiiristäsi. Syvennät tietämystäsi maamme kaksikielisyydestä sekä Suomea ja Ruotsia yhdis- täväistä asioista. Harjoittelet palautteenantamista ja itsearviointia sekä kehität opiskelu- ja vuorovaikutustaitojasi.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat
RUB13	Kulttuuri ja mediat (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojaksolla tutustut suomenruotsalaisuuteen ja pohjoismaiseen kulttuuriin sekä opiskelijoita kiinnostaviin ajankohtaisiin uutisaiheisiin. Lisäksi harjoittelet erilaisten tekstien lukemista.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
RUB14	Ympäristömme (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Neljännessä opintojaksossa tutustut ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin aiheisiin ja kulttuurien moninaisuuteen. Harjoittelet kirjallista tuottamista ja mielipiteen ilmaisua.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
RUB15	Opiskelu ja työelämä (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojaksossa harjoittelet työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja ja -tilanteita sekä pohdit jatko-opintoja ja tulevaisuudensuunnitelmia.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
RUB16	Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Kuudennessa opintojaksossa syvennät taitoasi tuottaa kieltä suullisesti ja ymmärtää puhuttua kieltä sekä kertaat aikaisempien opintojaksojen aihepiirejä.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat

RUB17 Tyyppi: Sisältö:	Kestävä elämäntapa (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Seitsemännessä opintojaksossa aihepiireinä ovat kestävä kehitys ja elämäntapa, eettisyys ja vastuullisuus sosiaalisen median käytössä. Syvennät taitojasi tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa.	
Kohderyhmä:	Päätövaiheen opiskelijat	
RUB18 Tyyppi: Sisältö:	Ruotsin kieli raiteilleen (2 op) Paikallinen valinnainen Haluatko kerrata perusopetuksen ruotsin kielen asioita? Tule kertaamaan peruskielioppia, harjoittelemaan kirjoittamista ja laajentamaan sanavarastoasi. Tässä opintojaksossa vahvistat myös lukio-opiskelussa tarvittavia opiskelutaitojasi.	
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat	
RUB19 Tyyppi: Sisältö:	Syvennä kielitaitoasi (2 op) Paikallinen valinnainen Tämä opintojakso on tarkoitettu niille, jotka haluavat laajentaa lukion ruotsin keskipitkän oppimäärän kielitaitoa ja/tai suunnittelevat ruotsin pitkän oppimäärän mukaisen ylioppilastutkinnon kokeeseen osallistumista.	
Kohderyhmä:	Päätövaiheen opiskelijat	
RUB110 Tyyppi: Sisältö:	Kieli eläväksi (2 op) Paikallinen valinnainen Tule mukaan opintoretkelle Ahvenanmaalle, Ruotsiin tai johonkin muuhun Pohjoismaahan! Tässä opintojaksossa harjoittele ruotsin kieltä todellisissa kielenkäyttötilanteissa unohtamatta ylioppilaskirjoitusten, jatko-opintojen ja työelämän tarpeita. Saat lisäksi paljon tietoa pohjoismaisesta kulttuurista ja historiasta. Opiskelijana osallistut matkan kustannuksiin.	
Kohderyhmä:	Päätövaiheen opiskelijat	
RUB111 Tyyppi: Sisältö:	Abikurssi (2 op) Paikallinen valinnainen Haluatko menestyä ruotsin ylioppilaskirjoituksissa? Tässä opintojaksossa voit kerrata lukion pakollisilla opintojaksoilla käsiteltyä kielioppia pääasiallisesti lyhyiden kirjallisten harjoitusten avulla. Lisäksi voit harjoitella monipuolisesti ruotsin ylioppilaskirjoitusten tehtävyytyyppejä.	
Kohderyhmä:	Päätövaiheen opiskelijat	

B2- JA B3-KIELET

SAKSA

Suoritusjärjestys: Yleensä numerjärjestys, perusopetuksen 8. luokalla kielen opiskelun aloittaneet (SAB2-oppimäärä) tulevat mukaan opintojaksosta SAB33/SAB21 alkaen.

SAB31 Tyyppi: Sisältö:	Perustason alkeet 1 (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Haluatko oppia uuden kielen? Tule harjoittelemaan helppoja, rutiininomaisia viestintätilanteita ja niissä tarvittavia viestintästrategioita. Lisäksi opettelet tavallisimpia kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat

SAB32 Tyyppi: Sisältö:	Perustason alkeet 2 (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Tässä opintojaksossa harjoittele kuvaamaan omaa lähipiiriä ja arkea sekä opettelet selviytymistä arkipäivän tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat

SAB33/SAB21

Tyyppi:
Sisältö:

Kohderyhmä:

Perustason alkeet 3 (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen
Tässä opintojaksossa harjoittelet sosiaalisen kohtaamisen sekä arjen asiointitilanteiden osaamista. Aihepiirit liittyvät kouluun ja nuorten vapaa-ajanviettoon sekä harrastuksiin.

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

SAB34/SAB22

Tyyppi:
Sisältö:

Kohderyhmä:

Perustaso 1 (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen
Haluatko vahvistaa kulttuurintuntemustasi? Tässä opintojaksossa opit tunnistamaan kulttuurieroja ja perehdyt tarkemmin saksan kielen maantieteelliseen levinneisyyteen ja variantteihin. Lisäksi tutustut erilaisiin arjen tapoihin ja traditioihin.

Toisen vuoden opiskelijat

SAB35/SAB23

Tyyppi:
Sisältö:

Kohderyhmä:

Perustaso 2 (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen
Tässä opintojaksossa tutustut erilaisiin hyvinvointiin, terveyteen ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin. Lisäksi vahvistat vuorovaikutustaitojasi.

Toisen vuoden opiskelijat

SAB36/SAB24

Tyyppi:
Sisältö:

Kohderyhmä:

Perustaso 3 (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen
Tässä opintojaksossa pääset tutustumaan erilaisiin kulttuuriin liittyviin aiheisiin nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

Toisen vuoden opiskelijat

SAB37/SAB25

Tyyppi:
Sisältö:

Kohderyhmä:

Perustaso 4 (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen
Opintojaksossa vahvistat vuorovaikutustaitojasi. Aihepiireinä ovat koulu sekä mahdolliset jatko-opinnot ja työelämä sekä tulevaisuudensuunnitelmat.

Toisen vuoden opiskelijat

SAB38/SAB26

Tyyppi:
Sisältö:

Kohderyhmä:

Perustaso 5 (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen
Opintojaksossa perehdyt ajankohtaisiin aiheisiin sekä kohdekielen medioihin. Lisäksi kertaat kielitiedon eri osa-alueita.

Päätövaiheen opiskelijat

SAB39/SAB29

Tyyppi:
Sisältö:

Kohderyhmä:

Abikurssi (2 op)

Paikallinen valinnainen
Onnistu ylioppilaskirjoituksissa ja tule kertaamaan saksan kielen keskeisiä rakenteita ja sanastoja sekä valmistautumaan ohjatusti ylioppilaskirjoituksiin.

Päätövaiheen opiskelijat

RANSKA

Suoritusjärjestys:

Yleensä numerojärjestys, perusopetuksen 8. luokalta kielen opiskelun aloittaneet (RAB2-oppimäärä) tulevat mukaan opintojaksosta RAB33/RAB21 alkaen.

RAB31

Tyyppi:
Sisältö:

Kohderyhmä:

Perustason alkeet 1 (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen
Tutustut ranskan kieleen ja harjoittelet helppoja viestintätilanteita. Opit myös tavallisimpia kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

RAB32	Perustason alkeet 2 (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Harjoittelet kertomaan omasta lähipiiristäsi. Opettelet selviytymään arkisissa tilanteissa ja sosiaalisissa kohtaamisissa.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat
RAB33/RAB21	Perustason alkeet 3 (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Tämän opintojakson aihepiirit liittyvät kouluun, vapaa-aikaan ja harrastuksiin. Harjoittelet selviytymistä erilaisissa arjen asiointitilanteissa.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat
RAB34/RAB22	Perustaso 1 (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Tutustut kohdekielen maantieteelliseen levinneisyyteen ja variantteihin. Opintojaksolla vertailaan kulttuurieroja ja tutustutaan arjen tapoihin ja traditioihin.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
RAB35/RAB23	Perustaso 2 (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Tämän opintojakson tekstit liittyvät hyvinvointiin ja erilaisiin elämänvaiheisiin.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
RAB36/RAB24	Perustaso 3 (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Tällä opintojaksolla keskityt kulttuuriin liittyviin ajankohdaisiin aiheisiin.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
RAB37/RAB25	Perustaso 4 (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Aiheina ovat koulu, jatko-opinnot, tulevaisuudensuunnitelmat ja työelämä.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
RAB38/RAB26	Perustaso 5 (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Perehdyt ajankohtaisiin aiheisiin ja kohdekielisiin medioihin. Tutustut myös lähdekritiikkiin.
Kohderyhmä:	Kolmannen vuoden opiskelijat
RAB39/RAB29	Abikurssi (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Valmistaudut ylioppilaskirjoituksiin kertaamalla sanastoa ja rakenteita. Harjoittelet ylioppilaskirjoitusten tehtävätyyppäjä ja kiinnität huomiota vastaustekniikkaan.
Kohderyhmä:	Päätövaiheen opiskelijat

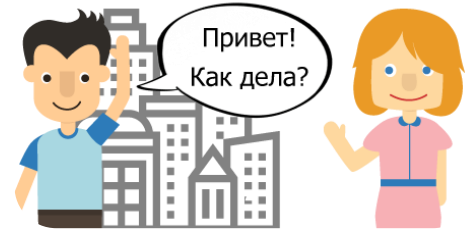

VENÄJÄ

Suoritusjärjestys: Yleensä numerojärjestys, perusopetuksen 8. luokalta kielen opiskelun aloittaneet (VEB2-oppimäärä) tulevat mukaan opintojaksosta VEB33/VEB21 alkaen.

VEB31	Perustason alkeet 1 (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Haluatko oppia suuren naapurimaamme kielen? Tule harjoittelemaan helppoja, rutiinomaisia viestintätilanteita ja niissä tarvittavia viestintästrategioita. Lisäksi opettelet tavallisimpia kohte-liaisuuteen liittyviä ilmauksia.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat

VEB32 Tyyppi: Sisältö: Kohderyhmä:	Perustason alkeet 2 (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Tässä opintojaksossa harjoittelet kuvaamaan omaa lähipiiriäsi ja arkea sekä opettelet selviytymistä arkipäivän tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Ensimmäisen vuoden opiskelijat
VEB33/VEB21 Tyyppi: Sisältö: Kohderyhmä:	Perustason alkeet 3 (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Tässä opintojaksossa harjoittelet sosiaalisen kohtaamisen sekä arjen asiointitilanteiden osaamista. Aihepiirit liittyvät kouluun ja nuorten vapaa-ajanviettoon sekä harrastuksiin. Ensimmäisen vuoden opiskelijat
VEB34/VEB22 Tyyppi: Sisältö: Kohderyhmä:	Perustaso 1 (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Haluatko vahvistaa kulttuurintuntemustasi? Tässä opintojaksossa opit tunnistamaan kulttuurieroja ja perehdyt tarkemmin venäjän kielen maantieteelliseen levinneisyyteen ja variantteihin. Lisäksi tutustut erilaisiin arjen tapoihin ja traditioihin. Toisen vuoden opiskelijat
VEB35/VEB23 Tyyppi: Sisältö: Kohderyhmä:	Perustaso 2 (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Tässä opintojaksossa tutustut erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin. Lisäksi vahvistat vuorovaikutustaitojasi. Toisen vuoden opiskelijat
VEB36/VEB24 Tyyppi: Sisältö: Kohderyhmä:	Perustaso 3 (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Tässä opintojaksossa pääset tutustumaan erilaisiin kulttuuriin liittyviin aiheisiin nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Toisen vuoden opiskelijat
VEB37/VEB25 Tyyppi: Sisältö: Kohderyhmä:	Perustaso 4 (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Opintojaksossa vahvistat vuorovaikutustaitojasi. Aihepiireinä ovat koulu sekä mahdolliset jatkoopinnot ja työelämä sekä tulevaisuudensuunnitelmat. Toisen vuoden opiskelijat
VEB38/VEB26 Tyyppi: Sisältö: Kohderyhmä:	Perustaso 5 (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Opintojaksossa perehdytään ajankohtaisiin aiheisiin sekä kohdekielen medioihin. Kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Päätövaiheen opiskelijat
VEB39/VEB29 Tyyppi: Sisältö: Kohderyhmä:	Abikurssi (2 op) Paikallinen valinnainen Opintojaksossa kerrataan venäjän kielen keskeisiä rakenteita ja sanastoa sekä valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Päätövaiheen opiskelijat

B3-KIELI RUOTSI

Lukiossa alkava ruotsin kieli (**RUB3-oppimäärä**) on tarkoitettu niille opiskelijoille, jotka eivät ole opiskelleet ruotsia perusopetuksessa. Opintojaksotarjonta ja sisällöt ovat samat kuin B3-saksassa.

MATEMATIIKKA

YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS

MAY1

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Luvut ja yhtälöt (2 op)

Pakollinen

Opintojaksossa keskityt perusopetuksessa opiskeltujen sisältöjen kertaamiseen ja syventämiseen. Opintojakson aikana tavoitteesasi on siirtyä luvuista symbolien käyttöön.

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

LYHYT MATEMATIIKKA

MAB2

Tyyppi:

Sisältö:

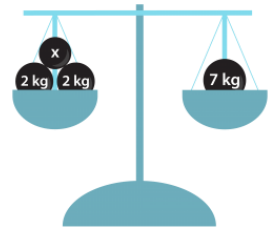
Kohderyhmä:

Lausekkeet ja yhtälöt (2 op)

Pakollinen

Opintojaksossa harjaannut muodostamaan lausekkeitä ja yhtälöitä annettuihin ongelmiin sekä ratkaisemaan erilaisia yhtälöitä ja tulkitsemaan saatua ratkaisua. Opit myös soveltamaan lukujonoja ja niistä muodostettuja summia matemaattisten ongelmien ratkaisussa.

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

MAB3

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Geometria (2 op)

Pakollinen

Opintojakson aikana harjaannut tekemään havaintoja ja päätelmiä kuvioiden ja kappaleiden geometrisista ominaisuuksista sekä opit ratkaisemaan käytännön ongelmia geometriaa hyödyntäen.

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

MAB4

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Matemaattisia malleja (2 op)

Pakollinen

Opintojakson aikana opit kuvaamaan ja arvioimaan reaali maailman ilmiöiden säännönmukaisuuksia ja riippuvuuksia matemaattisten mallien avulla.

Toisen vuoden opiskelijat

MAB5

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Tilastot ja todennäköisyys (2 op)

Pakollinen

Opintojaksossa harjaannut käsittelemään, havainnollistamaan ja tulkitsemaan tilastollisia aineistoja sekä perehdyt todennäköisyyslaskennan perusteisiin ja sitä havainnollistaviin malleihin.

Toisen vuoden opiskelijat

MAB6

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Talousmatematiikan alkeet (1 op)

Pakollinen

Opintojakson aikana tutustut talousmatematiikan peruskäsitteisiin ja syvennät prosenttilaskennan taitoja. Opintojakso sisältää verotuksen, indeksit, valuutat ja rahan arvon sekä yksinkertaisen korkolaskennan.

Toisen vuoden opiskelijat

MAB7

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Talousmatematiikka (1 op)

Pakollinen

Opintojakso on jatkoa opintojaksolle MAB6 ja se sisältää korkolaskentaa, talletuksia, lainoja ja taloudellisiin tilanteisiin liittyviä malleja. Opintojakson aikana opit hyödyntämään matemaattisia valmiuksiasi resurssien riittävyyteen, talouden suunnitteluun, yrittäjyyteen ja kannattavuuden laskentaan.

Toisen vuoden opiskelijat

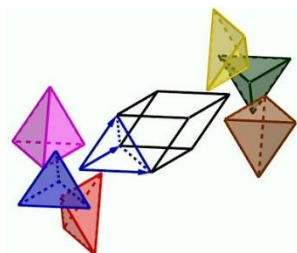

MAB8	Matemaattinen analyysi (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla opit tutkimaan polynomifunktion kulkua ja ominaisuuksia derivaatan käsitteen avulla.
Kohderyhmä:	Kolmannen vuoden opiskelijat
MAB9	Tilastolliset ja todennäköisyysjakaumat (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla vahvistat MAB5-opintojakson sisältöjen hallintaa ja tutustut todennäköisyysjakaumiin matemaattisena mallina.
Kohderyhmä:	Kolmannen vuoden opiskelijat
MAB10	Matemaattisten taitojen vahvistus (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S). Opintojaksolla kertaat ja syvennät lyhyen matematiikan aiemmin opittuja sisältöjä valmistautuen ylioppilaskirjoituksiin.
Kohderyhmä:	Kolmannen vuoden opiskelijat
MAB11	Matematiikan perusteet kuntoon (1 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S). Kerrataan perusopetuksen matematiikan keskeisiä sisältöjä.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat

PITKÄ MATEMATIIKKA

MAA2	Funktiot ja yhtälöt 1 (3 op)	
Tyyppi:	Pakollinen	
Sisältö:	Opintojaksossa tutustut polynomi- ja rationaalifunktioiden sekä juurifunktioiden ominaisuuksiin ja niiden käyttöön ilmiöiden kuvaamisessa ja ongelmanratkaisussa.	
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat	
MAA3	Geometria (2 op)	
Tyyppi:	Pakollinen	
Sisältö:	Opintojakson aikana harjaannut tekemään havaintoja ja etsimään säännönmukaisuuksia sekä omien tutkimusten pohjalta esittämään kysymyksiä, oletuksia ja päätelmiä sekä perustelemaan niitä.	
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat	
MAA4	Analyttinen geometria ja vektorit (3 op)	
Tyyppi:	Pakollinen	
Sisältö:	Opintojaksossa perehdyt geometriaan tasokoordinaatistossa.	
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat	
MAA5	Funktiot ja yhtälöt 2 (2 op)	
Tyyppi:	Pakollinen	
Sisältö:	Opintojaksolla täydennät moduulissa MAA2 tehtyjä tarkasteluja, kun tutustut sini- ja kosini-funktioiden sekä eksponentti- ja logaritmifunktioiden ominaisuuksiin ja niiden käyttöön ilmiöiden kuvaamisessa ja ongelmanratkaisussa.	
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat	
MAA6	Derivaatta (3 op)	
Tyyppi:	Pakollinen	
Sisältö:	Opintojakson aikana sisäistät derivaatan käsitteen funktion muutosnopeuden mittana ja harjaannut käyttämään derivaattaa funktioiden tutkimisessa.	
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat	

MAA7	Integraalilaskenta (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojakson aikana sisäistät integraalilaskennan peruskäsitteet.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
MAA8	Tilastot ja todennäköisyys (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojaksolla opit määrittämään tapahtumien todennäköisyyksiä ja tulkitsemaan tilastoja.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
MAA9	Talousmatematiikka (1 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojaksolla saat valmiuksia hyödyntää matemaattisia malleja resurssien riittävyyteen, talouden suunnitteluun, yrittäjyyteen ja kannattavuuden laskentaan.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
MAA10	3D-geometria (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla täydennät avaruusgeometrian ja vektorilaskennan sisältöjä ja tutustut xyz-avaruuden suoriin, tasoihin ja pintoihin.
Kohderyhmä:	Kolmannen vuoden opiskelijat
MAA11	Algoritmit ja lukuteoria (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla tutkit lukujen ominaisuuksia käyttäen apuna ohjelmointia ja erilaisia algoritmeja. Keskeisenä päämääränä on kokonaisuusien ymmärtäminen ja mielenkiinnon herättäminen.
Kohderyhmä:	Kolmannen vuoden opiskelijat
MAA12	Analyysi ja jatkuva jakauma (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla syvennät ja laajennat analyysiin liittyvien käsitteiden hallintaa ja menetelmiä.
Kohderyhmä:	Kolmannen vuoden opiskelijat
MAA13	Matemaattisten taitojen vahvistus (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S). Opintojaksolla kertaat ja syvennät pitkän matematiikan aiemmin opittuja sisältöjä valmistautuen ylioppilaskirjoituksiin.
Kohderyhmä:	Kolmannen vuoden opiskelijat
MAA14	Matematiikan perusteet kuntoon (1 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla kertaat perusopetuksen matematiikan keskeiset sisällöt.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat

YMPÄRISTÖ- JA LUONNONTIETEET

BIOLOGIA

Suoritusjärjestys: Ensimmäinen opintojakso suoritetaan ensimmäisenä.

BI1	Elämä ja evoluutio (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Mitä elämä on? Biologia tieteenä. Elämän edellytykset ja kaikille eliöille tunnusomaiset piirteet. Evoluutio ja sen merkitys. Biologinen tapa hankkia ja kuvata tietoa sekä biologia osana luonnontieteitä.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat

BI2

Tyyppi:
Sisältö:
Kohderyhmä:

Ekologian perusteet (1 op)

Pakollinen
Mitä me ja muut eliöt tarvitsemme elääksemme? Tutustu ekologian perusteisiin.
Vapaa
BI2 opiskellaan yhdessä BI3:n kanssa.

BI3

Tyyppi:
Sisältö:
Kohderyhmä:

Ihmisen vaikutukset ekosysteemeihin (1 op)

Pakollinen
Miten ihminen vaikuttaa ekosysteemeihin? Voiko ympäristöongelmia ratkaista? Syvennä ekologian tietojasi ja tutustu elämän monimuotoisuuteen.
Vapaa
BI3 opiskellaan yhdessä BI2:n kanssa.

BI4

Tyyppi:
Sisältö:
Kohderyhmä:

Solu ja perinnöllisyys (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen
Kurkkaa sisälle solujen salaisuuksiin! Opi solubiologiaa: tumallisen solun rakenne, solujen lisääntyminen ja periytymisen perusteet. Pääset harjoittelemaan solujen toimintoja havainnollistavia kokeellisia työmuotoja.
Vapaa

BI5

Tyyppi:
Sisältö:
Kohderyhmä:

Ihmisen biologia (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen
Sinustako lääkäri? Opi tuntemaan ihmisen anatomiaa ja fysiologiaa: elinten ja elimistöjen rakenteet ja niiden toimintaperiaatteet, elimistön viestintäjärjestelmät, aistit ja puolustusmekanismit sekä lisääntyminen hedelmöityksestä syntymään. Pääset toteuttamaan pienimuotoisen, ihmisen elimistön toimintaa mittaavan kokeellisen työn.
Vapaa

BI6

Tyyppi:
Sisältö:
Kohderyhmä:

Biotekniikka ja sen sovellukset (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen
Pimeässä vihreinä hohtavia hiiriä, mahdotontako? Ei lainkaan, vaan bioteknologiaa. Tutustu geenitekniikan sovelluksiin lääketieteessä, teollisuudessa, elintarviketeollisuudessa sekä kestävä kehityksen turvaamisessa. Ota haltuusi uusimmat biotekniikan sovellukset nopeasti kehittyvällä alalla.
Vapaa

BI7

Tyyppi:
Sisältö:
Kohderyhmä:

Biologian kertaus (2 op)

Paikallinen valinnainen.
Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S)
Onnistu ylioppilaskokeissa! Kertaa aihealueita monipuolisesti. Hio vastaustaitojasi aiempien yokoekysymysten avulla.
Päätövaiheen opiskelijat

MAANTIEDE

Suoritusjärjestys:

Ensimmäinen opintojakso suoritetaan ensimmäisenä.

GE1

Tyyppi:
Sisältö:
Kohderyhmä:

Maailma muutoksessa (2 op)

Pakollinen
Voivatko kartat valehdella? Miten löydät lähimmän ruokapaikan uudessa kaupungissa? Millaisia muutoksia ympäristössä tapahtuu? Tutustu maantieteeseen tieteenalana. Harjaannu geomedian käyttöön tieteessä ja arkielämässä.
Ensimmäisen vuoden opiskelijat

GE2	Sininen planeetta (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Onko maailmasta tullut vaarallisempi paikka elää? Voiko luonnonriskeihin varautua? Tutustu luonnossa tapahtuviin prosesseihin ja Maahan planeettana.
Kohderyhmä:	Vapaa
GE3	Yhteinen maailma (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Riittääkö meille yksi Maapallo? Tutustu ihmismaantieteeseen. Ymmärrät ihmismaantieteellisen tiedon merkityksen yhteiskunnassa, arkielämässä ja omassa toiminnassasi.
Kohderyhmä:	Vapaa
GE4	Geomedia- tutki, osallistu ja vaikuta (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Kiteestäkö kirkkaasti parempi paikka asua ja elää? Miten voit saada hyvät kehitysideasi esille? Tutustu aluesuunnittelun ja osallistuvan suunnittelun periaatteisiin sekä geomedian käyttöön tutkimuksessa ja vaikuttamisessa. Tutuksi tulevat myös maantieteellisten tietojen ja taitojen soveltaminen tutkielman laatimisessa tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin toteuttamisessa. Päätövaiheen opiskelijat
Kohderyhmä:	

FYSIIKKA

Suoritusjärjestys: Opintojaksot suositellaan opiskeltavan numerojärjestyksessä.

FY1	Fysiikka luonnontieteenä (1 op)	
Tyyppi:	Pakollinen	
Sisältö:	Tutustutaan fysiikkaan systemaattisena, kokeellisuuteen nojautuvana tieteenä. FY1 opiskellaan yhdessä FY2:n kanssa.	
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat	
FY2	Fysiikka, ympäristö ja yhteiskunta (1 op)	
Tyyppi:	Pakollinen	
Sisältö:	Perehdytään energiaan fysiikan keskeisenä käsitteenä muun muassa energian säilymisen, muuntumisen, siirtämisen ja energiantuotannon ympäristövaikutusten kautta. FY2 opiskellaan yhdessä FY1:n kanssa.	
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat.	
FY3	Energia ja lämpö (2 op)	
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen	
Sisältö:	Voiko keittiötä viilentää kuumana kesäpäivänä jättämällä jääkaapin oven auki? Opintojaksolla etsitään vastausta tähän kysymykseen, ja samalla syvennetään ymmärrystä energian käsitteestä sekä perehdytään muun muassa termodynaamisiin systeemeihin, tilanmuuttujiin, aineen lämpenemiseen ja jäähtymiseen ja kaasujen tilanmuutoksiin.	
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat	
FY4	Voima ja liike (2 op)	
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen	
Sisältö:	Reppu on paikallaan pöydällä. Vaikuttaako siihen voimia? Opintojaksolla löydetään vastaus tähän kysymykseen ja perehdytään kappaleiden välisiin vuorovaikutuksiin ja voimiin sekä liikeilmiöihin, energian säilymiseen ja liikemäärään.	
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat	
FY5	Jaksollinen liike ja aallot (2 op)	
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen	
Sisältö:	Onko avaruusasemalla olevan astronautin paino nolla? Opintojaksolla tutustutaan ympyräliikkeen ominaisuuksiin, gravitaatioon ja aaltoilmiöihin.	
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat	

FY6	Sähkö (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Mitä ovat Kirchhoffin lait? Opintojaksolla perehdytään sähköopin ilmiöihin, kuten jännitteen, sähkövirtaan ja sähkökenttään sekä tutustutaan sähköturvallisuuteen.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
FY7	Sähkömagnetismi ja valo (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Onko valolla sama nopeus tyhjiössä ja vedessä? Opintojaksolla tutustutaan valon ominaisuuksiin ja magnetismiin sekä sähkömagnetismin perusteisiin, kuten sähkömagneettiseen induktioon.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
FY8	Aine, säteily ja kvantittuminen (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Mitä tarkoittaa massan ja energian ekvivalenssi? Opintojaksolla tärkeimmät teemat ovat energian kvantittuminen, atomiytimen rakenne ja muutokset sekä maailmankaikkeuden kehitys.
Kohderyhmä:	Päätövaiheen opiskelijat
FY9	Fysiikan kertaus (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen.
Sisältö:	Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S). Kerrataan opintojaksojen FY1-FY8 keskeisimpiä sisältöjä sekä vahvistetaan omia opiskelumenetelmiä ja teknisiä valmiuksia.
Kohderyhmä:	Päätövaiheen opiskelijat

FYSIIKKA, KEMIA JA BIOLOGIA

LULA	Luonnontieteellinen laboratoriotyöskentely (2 op)	
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen.	
Sisältö:	Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S) Opintojakson biologian osuudessa tutustutaan käytännössä tavallisimpiin geenitutkimuksen työmenetelmiin ja kemian osuudessa harjoitellaan analyttisen kemian menetelmiä, eli sitä miten näytteistä tunnistetaan erilaisia kemiallisia yhdisteitä. Fysiikan osuus tukee jo opiskeltujen opintojaksojen teemoja kokeellisuutta ja omaa työskentelyä painottaen. Oman työskentelyn kautta kaikkien näiden alojen keskeiset asiat ja soveltamismahdollisuudet avautuvat konkreettisemmin kuin pelkkää teoriaa lukemalla ja ennen kaikkea käytännön tutkimustyö on mielenkiintoista ja hauskaa. Opintojaksolle osallistumalla voit saada myös paremman käsityksen siitä, soveltuisiko jokin tämän tapainen työ sinulle ammatiksi.	
Kohderyhmä:	Toisen vuoden ja päätövaiheen opiskelijat	

KEMIA

Suoritusjärjestys: Opintojaksot kannattaa opiskella numerojärjestyksessä. Luonnontieteellisen laboratoriotyöskentelyn opinnot voi tehdä toisen, kolmannen tai neljännen opiskeluvuoden aikana.

KE1	Kemia ja minä (1 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojakso virittää sinut kemian opiskeluun ja antaa kuvan kemiasta kokeellisena luonnontieteenä. Opintojakson aikana kertaat jaksollista järjestelmää, atomin rakennetta ja erotusmenetelmiä, tutustut kemikaalien käyttöturvallisuuteen sekä opettelet pitoisuuslaskuja. Lisäksi tutustut kemian alan ammatteihin ja jatko-opintomahdollisuuksiin. KE1 opiskellaan yhdessä KE2:n kanssa.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat
KE2	Kemia ja kestävä tulevaisuus (1 op)
Tyyppi:	Pakollinen

Sisältö: Tämän opintojakson aikana opit aineen rakenteen ja yhdisteen kaavan esittämistä, atomien ja molekyylien välisiä sidoksia sekä tutustut poolisuuden käsitteeseen. Pääset tutkimaan aineiden ominaisuuksia myös kokeellisesti ja pohtimaan kemian merkitystä nykyaikana, jatko-opinnoissa ja työelämässä. KE2 opiskellaan yhdessä KE1:n kanssa.

Kohderyhmä: Ensimmäisen vuoden opiskelijat

KE3

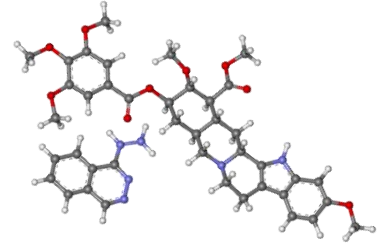
Tyyppi:

Sisältö:

Molekyylit ja mallit (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Opintojakson aikana tutustut orgaanisen kemian yhdisteisiin ja niiden ominaisuuksiin, sekä opit mallintamaan orgaanisia yhdisteitä tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen. Tämä opintojakso tarjoaa sinulle hyvän pohjan biologian, terveydenhoidon ja lääketieteen jatko-opintoja ajatellen.

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

KE4

Tyyppi:

Sisältö:

Kemiallinen reaktio (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Opintojaksossa tutustut erilaisiin kemiallisiin reaktioihin, niiden symboliseen ilmaisemiseen ja matemaattiseen käsittelyyn sekä itsenäisesti työskennellen, että ryhmissä toimien. Kirjallisen työskentelyn lisäksi tutustut aihepiiriin myös kokeellisin keinoin.

Kohderyhmä:

Toisen vuoden opiskelijat

KE5

Tyyppi:

Sisältö:

Kemiallinen energia ja kiertotalous (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Miten paristo toimii? Miksi akun voi ladata? Kumpi on parempi vaihtoehto: polttokennolla toimiva vetyauto vai sähköauto? Kaikkiin kysymyksiin ei ole helppoa vastausta, mutta kemiallisissa reaktioissa tapahtuvien energianmuutosten ymmärtäminen antaa valmiudet vastausten etsimiseen. Tässä opintojaksossa syvennät tietoasi erilaisista kemiallisista reaktioista ja opit käsittelemään niihin liittyviä energianmuutoksia matemaattisesti. Tutustut myös metallien merkitykseen kemiassa, sähköntuotannossa ja yhteiskunnassa

Kohderyhmä:

Toisen vuoden opiskelijat

KE6

Tyyppi:

Sisältö:

Kemiallinen tasapaino (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Opintojaksossa tutustut monipuolisesti kemiallisen reaktion nopeuteen vaikuttaviin tekijöihin ja tasapainoreaktioihin. Tutkit reaktionopeuteen ja tasapainoon liittyviä ilmiöitä myös kokeellisesti. Opintojakson aikana pääset myös harjoittelemaan ylioppilaskoetehtävien ratkaisemista sekä itsenäisesti että ryhmässä.

Kohderyhmä:

Kolmannen vuoden opiskelijat

KE7

Tyyppi:

Sisältö:

Kemian kertaus (2 op)

Paikallinen valinnainen.

Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

Tässä opintojaksossa valmistaudut kemian ylioppilaskirjoituksiin käymällä läpi ylioppilaskokeen rakennetta ja hyvää vastaustekniikkaa. Lisäksi kertaat ja syvennät kemian aiemmissa opintojaksoissa opittuja tietoja ja taitoja, sekä kehität itsenäisen opiskelun taitoja ylioppilaskirjoituksiin ja jatko-opintojen pääsykokeisiin valmistautumista varten.

Kohderyhmä:

Kolmannen vuoden opiskelijat

TERVEYSTIETO

Suoritusjärjestys:

1. opintojakso suoritetaan ensin

TE1

Tyyppi:

Sisältö:

Terveysvoimavarana (2 op)

Pakollinen

Pitkän elämän salaisuus? Tutki, miten omat elintapasi vaikuttavat terveyteesi. Lisäksi saat tietoa siitä, miten terveyttä edistetään ja ylläpidetään.

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

TE2	Terveys ja ympäristö (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Sairastut- mikä avuksi? Tutustu terveystieteellisen tiedon hankintaan. Perekdy tiedon eri lähteiden luotettavuuteen sekä terveystietoa. Saat tietoa lisäksi ympäristön vaikutuksista terveyteesi.
Kohderyhmä:	Vapaa
TE3	Terveys ja yhteiskunta (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Kiinnostaako sinua biohakkerointi eli miten teknologia voi olla apuna oman terveyden seurannassa? Kuinka terveystieteet tulisi järjestää? Miksi tartuntataudit edelleen uhkaavat meitä? Saat lisäksi tietoa yhteiskunnallisten olosuhteiden ja terveystieteiden yhteisistä väestön terveyteen. Tulet ymmärtämään itsehoitoon ja omahoitoon merkityksen terveydellesi.
Kohderyhmä:	Vapaa
TE4	Terveystiedon kertaus (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S). Valmistaudu terveystiedon ylioppilaskokeeseen. Syvennä terveystiedon eri aihealueiden tietoja. Harjoittele terveyteen liittyvien kysymysten monipuolista käsittelyä.
Kohderyhmä:	Päätövaiheen opiskelijat

HUMANISTIS-YHTEISKUNNALLISET TIETEET

EVANKELIS-LUTERILAINEN USKONTO

Suoritusjärjestys: Ensimmäinen opintojakso opiskellaan ensimmäiseksi, sen jälkeen vapaa järjestys.

UE1	Uskonto ilmiönä – juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Tutustumme Lähi-idän uskontojen, kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin, yhteisiin juuriin ja kulttuuriin. Tarkastelemme uskonnon ja tieteen suhdetta sekä maailman uskontotilannetta, uskonnollisuuden ja uskonnottomuuden piirteitä nykyajassa. Mitä tarkoittaa se, että uskonnonvapaus on yksi ihmisoikeuksista?
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat

UE2	Maailmanlaajuinen kristinusko (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Meille voi olla tutumpaa kristinusko Euroopassa, mutta miltä se näyttää sen ulkopuolella? Eli tarkastelemme kristinuskon asemaa ja vuorovaikutusta ympäröivän maailman kanssa ympäri maailmaa. Pohdimme kristinuskon suhtautumista ympäristökysymyksiin.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen tai toisen vuoden opiskelijat

UE3	Maailman uskontoja uskonnollisia liikkeitä (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Mitä tiedät voudousta? Kuka on Dalai-Lama? Lähdetään yhdessä tutustumaan eri maiden uskontojen ja kulttuurien vuorovaikutukseen. Perekdymme mm. Intiassa ja Kaukoidässä syntyneisiin uskontoihin ja niiden kulttuurivaikutuksiin sekä uusien uskonnollisten liikkeiden taustaan ja keskeisiin piirteisiin.
Kohderyhmä:	Vapaa

UE4	Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Mitä tapahtuu suomalaisessa uskonnollisuudessa nyt sekä mistä ja miten se on kehittynyt aikojen saatossa? Tarkastelemme suomen uskonnollista kenttää, suomalainen uskonnollisuutta ja sekularisaatiota. Pohdimme uskontojen vaikutuksia mm. nykypäivän suomalaisessa lainsäädännössä, työelämässä ja politiikassa.
Kohderyhmä:	Vapaa

UE5	Uskonto taiteessa ja populaarikulttuurissa (2 op).
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Oletko kiinnostunut taiteesta ja kulttuurista? Opintojaksolla tutustumme uskontojen ja taiteen vuorovaikutukseen, uskontojen merkitykseen taiteen kehityksessä sekä uskonnolliseen taiteeseen ja uskonnon ilmenemiseen eri taidemuodoissa. Millaista symboliikkaa ja myyttejä on eri taidemuodoissa ja populaarikulttuurissa?
Kohderyhmä:	Vapaa
UE6	Uskonto tiede ja media (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla perehdymme uskonnon tutkimuksen ajankohtaisiin näkökulmiin ja menetelmiin eri tieteenaloilla. Näitä aloja ovat mm. uskontotieteen ja teologian eri tutkimusalat sekä taiteentutkimus, kulttuurintutkimus ja yhteiskuntatieteet. Miten uskontoilmiöitä käsitellään mediassa?
Kohderyhmä:	Vapaa
UE7	Uskonnon kertaus (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S). Opintojakson keskeiset sisällöt voivat vaihdella lukuvuosittain opiskelijoiden tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. Kertaamme ja syvennymme uskonnon opintojaksojen sisältöihin mm. maailmanuskontoihin, suomalaiseen uskonnollisuuteen sekä uskontojen, tieteen, median ja eri taidemuotojen vuorovaikutukseen nykypäivän maailmassa.
Kohderyhmä:	Kolmannen vuoden opiskelijat

ORTODOKSINEN USKONTO

Suoritusjärjestys: Suoritusjärjestyksestä voidaan sopia.

UO1	Uskonto ilmiönä – juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojaksolla käsitelämme uskonnollisuutta ja uskontoja yleisinhimillisenä ilmiönä ja perehdymme kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin yhteisiin juuriin ja kulttuuriin, kristillisen kirkon jakaantumiseen sekä nykyajan uskonnollisuuteen ja uskonnottomuuteen. Lisäksi pohdimme ajankohtaisia uskontoihin liittyviä kysymyksiä, kuten uskonnon merkitystä kestäväen tulevaisuuden rakentamisessa.
Kohderyhmä:	Vapaa
UO2	Ortodoksisuus maailmassa (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opintojaksolla käsitelämme ortodoksisen kirkon opillisten perusteiden sekä hengellisen elämän vaikutusta kulttuuriin ja ihmisten arkeen. Lisäksi perehdymme ortodoksisen paikalliskirkkokäsitteen muodostumiseen ja ortodoksiin kirkkoihin Euroopassa ja muilla mantereilla sekä niiden paikallisiin erityispiirteisiin. Opintojaksolla pääsemme pohtimaan myös ajankohtaisia ortodoksisuuteen ja muuhun kristinuskoon liittyviä kysymyksiä ja niiden taustoja.
Kohderyhmä:	Vapaa
UO3	Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Opintojaksolla perehdymme Intiassa, Kiinassa ja Japanissa syntyneisiin uskontoihin osana yksilön ja yhteisön elämää sekä niiden vaikutuksiin kulttuuriin ja yhteiskuntaan. Lisäksi käsitelämme hindulaisuuden, jainalaisuuden, sikhiläisyyden, buddhalaisuuden, kungfutselaisuuden ja taolaisuuden keskeisiä piirteitä ja vaikutuksia Aasian kulttuureihin ja yhteiskuntiin.
Kohderyhmä:	Vapaa

U04

Tyyppi:
Sisältö:

Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Millaista oli suomalainen uskonnollisuus ennen ja mitä se on nyt? Entä millaiset vaikutukset kristinuskolla on ollut suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin? Nämä asiat ovat teemana opintojaksolla, jossa perehdymme laajasti uskontoon ja uskonnollisiin yhteisöihin ja niiden vaikutuksiin Suomessa. Lisäksi pääsemme pohtimaan uskonnon merkitystä, näkyvyyttä ja oikeuksia julkisella sektorilla, politiikassa, työelämässä ja taloudessa sekä yksilöiden ja perheiden elämässä ja tapakulttuurissa nykypäivän Suomessa.

Kohderyhmä:

Vapaa

U05

Tyyppi:
Sisältö:

Ortodoksisuuden ja taiteen vuorovaikutus (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Opintojaksolla pohdimme uskontojen ja taiteen vuorovaikutusta sekä uskontojen merkitystä taiteen kehityksessä. Lisäksi käymme läpi ortodoksisen taiteen muotoja ja erityispiirteitä sekä tutkimme taidemuotoja uskonnon ilmentäjänä. Opintojaksolla käsittelemme myös eri uskontojen opin ilmenemismuotoja taiteessa sekä uskonnon vaikutuksia nyky- ja populaaritaiteeseen.

Kohderyhmä:

Vapaa

U06

Tyyppi:
Sisältö:

Ortodoksisuus, tiede ja media (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Mitä on uskonnollinen media ja millaista median käyttö on uskonnoissa? Opintojaksolla käsittelemme mielenkiintoisia aiheita uskontojen mediajulkisuudesta sekä siitä, miten uskonnollista kieltä ja symboleja käytetään eri medioissa. Lisäksi pohdimme erityisesti ortodoksisen kirkon mediamaailmaa sekä sitä, miten uskontoja ja niihin liittyviä asenteita ja mielikuvia käsitellään mediassa.

Kohderyhmä:

Vapaa

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Suoritusjärjestys:

Suoritusjärjestys on vapaa. Opiskelu verkko-opintoina.

ET1

Tyyppi:
Sisältö:

Minä ja hyvä elämä (2 op)

Pakollinen

Millaista on hyvä elämä? Muun muassa tätä pääsemme pohtimaan opintojaksolla, jossa keskeisinä teemoina ovat minuus, elämänkatsomus, maailmankatsomus ja maailmankuva. Opintojaksolla perehdymme erityisesti siihen, millaisista aineksista identiteetti ja yksilöllinen elämä koostuvat ja millaiset mahdollisuudet ihmisillä on tavoitella hyvää elämää. Lisäksi käymme läpi erilaisia käsityksiä hyvästä elämästä ja arvioidaan niiden taustalla olevia maailmankatsomuksellisia perusteita.

Kohderyhmä:

Vapaa

ET2

Tyyppi:
Sisältö:

Minä ja yhteiskunta (2 op)

Pakollinen

Opintojaksolla tutkimme yhteisöllisyyden merkitystä ihmisyydelle ja omalle yksilölliselle identiteetille sekä käymme läpi välineitä myönteisen yhteisöllisyyden hyödyntämiseen oman identiteetin rakentamisessa. Lisäksi perehdymme taloudellisen ja poliittisen vallan suhteeseen sekä yksilön tekemien valintojen vaikutuksiin. Keskeisinä teemoina opintojaksolla ovat myös ihmisoi-keudet, uskonnon- ja omantunnon vapaus, globaali oikeudenmukaisuus sekä kestävä tulevaisuuden rakentaminen.

Kohderyhmä:

Vapaa

ET3

Tyyppi:
Sisältö:

Kulttuurit (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Mitä kulttuuri merkitsee sinulle? Opintojaksolla pääsemme pohtimaan kulttuurin merkitystä ihmisyydelle ja omalle elämänkatsomuksellemme sekä saamme välineitä myönteisen kulttuurisen identiteettimme rakentamiseen. Syvennymme kulttuurin käsitteeseen ja merkitykseen

sekä sen erilaisiin luokitteluihin ja käyttötapoihin. Lisäksi keskeisinä teemoina opintojaksolla ovat kulttuuriperintö, suomalaisen kulttuurin rakentuminen sekä kulttuurien ja sivilisaatioiden vuorovaikutus.

Kohderyhmä:

Vapaa

ET4

Tyyppi:

Sisältö:

Katsomukset (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Opintojaksolla käsittelemme erilaisia katsomuksia ja uskontoja sekä pohdimme uskonnollisuutta ja uskonnottomuutta. Lisäksi pohdimme erilaisia käsityksiä uskontojen alkuperästä sekä tämän päivän merkittävien maailmankatsomuksellisten järjestelmien, suhdetta yhteiskuntaan, tapakulttuuriin, moraaliiin, politiikkaan ja tieteeseen.

Kohderyhmä:

Vapaa

ET5

Tyyppi:

Sisältö:

Uskonnot ja uskonnottomuus (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Opintojaksolla tarkastelemme kriittisesti niin omia kuin muiden uskomuksia sekä erilaisten medioiden tarjoamaa informaatiota ja opimme erottamaan tieteellisen, ei-tieteellisen ja epä-tieteellisen maailmankuvan. Lisäksi tutkimme katsomuksellisesti informaation lähteitä eri näkökulmista.

Kohderyhmä:

Vapaa

ET6

Tyyppi:

Sisältö:

Tulevaisuus (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Käsittelemme ihmislaajan evoluutiota ja kulttuurievoluutiota sekä perehdymme suurten filosofioiden ja maailmankatsomuksellisten järjestelmien ja uskontojen eettisten ja aatteellisten perustojen kehittymiseen abstrakteiksi ja yleisinhimillisiksi. Lisäksi käymme läpi ihmiskunnan suuria maailmankuvallisia, -katsomuksellisia ja teknologisia murroksia. Arvioimme myös tulevaisuuden tutkimuksen sekä teknologian ja teknisen muutoksen roolia kestäväen kehityksen tulevaisuuden rakentamisen osana.

Kohderyhmä:

Vapaa

FILOSOFIA

Suoritusjärjestys:

Suoritusjärjestys vapaa, mutta ensimmäinen opintojakso mieluiten ensin.

FI1

Tyyppi:

Sisältö:

Johdatus filosofiseen ajatteluun (2 op)

Pakollinen

Filosofian osa-alueet, filosofisen ajattelun perusteet ja keskeiset käsitteet. Tieteellisen tiedon ja perustellun väittämän erottaminen arkitiedosta, mielipiteestä ja näennäistieteistä.

Kohderyhmä:

Ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat

FI2

Tyyppi:

Sisältö:

Etiikka (2 op)

Pakollinen

Länsimaisen filosofisen etiikan peruskäsitteitä, järjestelmiä ja pääsuuntia. Ihmisen ja ympäristön eettisten ja moraalisten ongelmien pohdiskelua.

Kohderyhmä:

Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat

FI3

Tyyppi:

Sisältö:

Yhteiskuntafilosofia (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Yhteiskuntafilosofian keskeiset käsitteet ja suuntaukset. Vallan, vallan käytön ja yhteiskuntajärjestyksen oikeutus ja oikeudenmukaisuus. Yhteiskunnan ja yksilön suhde sekä ihmisoikeudet. Modernin yhteiskunnan haasteet; tietoverkot, sukupuolten asema, kulttuurien kohtaaminen ja luonto.

Kohderyhmä:

Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat

FI4

Tyyppi:

Totuus (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Sisältö:	Mitä ovat tieto ja totuus? Tiedon mahdollisuudet ja rajat. Tietoteorian perinne eurooppalaisessa filosofiassa.
Kohderyhmä:	Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat

PSYKOLOGIA

Suoritusjärjestys: Ensimmäinen opintojakso opiskellaan ensin.

PS1

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Toimiva ja oppiva ihminen (2op)

Pakollinen

Millainen tiede on psykologia ja millaista on psykologinen tutkimus? Tarkastelemme Ihmisen toimintaa sekä oppimista ja opiskelua psykologian näkökulmasta.

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

PS2

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Kehittyvä ihminen (2op)

Valtakunnallinen valinnainen

Mikä on lapsuuden ja nuoruuden merkitys yksilön kasvuun? Kehityspsykologisen tiedon avulla pyrimme ymmärtämään itseämme ja muita psykofyysisenä kokonaisuutena. Käsittelemme erityisesti lapsuus- ja nuoruusiän kehitystä biologisesta, sosioemotionaalisesta ja kulttuurisesta näkökulmasta.

Ensimmäisen tai toisen vuoden opiskelijat

PS3

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Tietoa käsittelevä ihminen (2op)

Valtakunnallinen valinnainen

Miten Ihminen käsittelee tietoa? Siihen liittyvät päätöksenteko, ongelmanratkaisu, muisti ja havaitseminen psykologian näkökulmasta. Tutustumme myös kognitiivisen psykologian ja neuropsykologian tutkimusmenetelmiin.

Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat

PS4

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Tunteet ja mielenterveys (2op)

Valtakunnallinen valinnainen

Voiko tunteisiin vaikuttaa? Tunteiden psykologia, psyykkinen hyvinvointi ja psyykkisen tasapainon ylläpitäminen. Mielenterveys ja psykologinen tutkimus.

Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat

PS5

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Miten persoonallisuus syntyy? Miten löydät omat vahvuutesi? Mistä johtuvat yksilölliset erot älykkyydessä ja luovuudessa? Kuinka ymmärtää erilaisuutta? Ihmisen toiminta persoonallisuuden, sosiaalisen ympäristön ja kulttuurin vuorovaikutuksen näkökulmasta. Yksilöllisten erojen tutkimuksen psykologisia arviointimenetelmiä.

Kolmannen vuoden opiskelijat

PS6

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Psykologian kertaus (2 op)

Paikallinen valinnainen

Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

Onnistu ja menesty ylioppilaskokeessa! Kertaa keskeisiä sisältöjä monipuolisesti ja hio vastaustekniikkaasi.

Kolmannen vuoden opiskelijat

PS7

Tyyppi:

Sisältö:

Terve mieli (2 op)

Paikallinen valinnainen

Arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

Voiko elämää hallita? Miten vastoinkäymisistä selvitään? Miten toista ihmistä autetaan kriisisään? Mitkä ovat omat voimavarani? Vahvista taitojasi selvitä elämään kuuluvista

vastoinkäymisistä ja opi huolehtimaan omasta mielenterveydestäsi. Harjoittele mielenterveyden ensiaputaitoja.

Kohderyhmä: Kaikille omasta hyvinvoinnista kiinnostuneille.

HISTORIA

Suoritusjärjestys: Suoritusjärjestys on vapaa.

HI1

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Ihminen, ympäristö ja historia (2 op)

Pakollinen

Väestö ja yhteiskuntahistorian pääpiirteet vanhalla-, keski- ja uudella-ajalla päättyen 1900-luvulle.

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

HI2

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Kansainväliset suhteet (2 op)

Pakollinen

Kansainvälisen politiikan, talouden ja ideologioitten keskeiset kehityslinjat 1800- ja 1900-luvuilla.

Ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat

HI3

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Itsenäisen Suomen historia (2 op)

Pakollinen

Suomen historian valtiolliset, yhteiskunnalliset ja taloudelliset kehityslinjat autonomian ja itsenäisyyden aikakausina sekä osana Euroopan historiaa.

Ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat

HI4

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Eurooppalainen ihminen (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Eurooppalaisten aatteiden, tieteiden, taiteiden ja identiteetin kehitys antiikista 1900-luvulle.

Kaikki aiheesta kiinnostuneet

HI5

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Ruotsin itämaasta suomeksi (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Suomi osana Itämeren ja Euroopan historiaa kivikaudella ja ruotsalaisella aikakaudella autonomian alkuun saakka (tämä opintojakson sisältö sijoittuu ajallisesti HI3 edeltävälle ajalle)

Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat

HI6

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Maailman kulttuurit kohtaavat (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Eurooppalaisen ja kansainvälisten kulttuurialueiden perusteet ja kansainvälisen kanssakäymisen aakkosia. Globalisoituvan maailman piirteitä.

Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat

HI7

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Sotahistoria (2 op)

Paikallinen valinnainen

Yleistä sotahistoriaa vanhalta ajalta teollisen sodankäynnin aikakauteen. Aseiden, taktiikoiden, linnoitustaidon ja merisodan kehityslinjoja. Sodan olemus ja vaikutus maailmanhistoriaan.

Kaikki aiheesta kiinnostuneet (joilla mielellään HI1- ja HI2-opintojaksot suoritettuina).

HI8

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

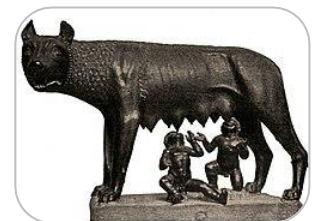
Antiikin historia (2 op)

Paikallinen valinnainen

Tarkempaa tutustumista antiikin (Egypti, Kreikka, Rooma) historiaan.

Painopiste tutustumisessa antiikin ihmisten arkipäiväiseen elämään. Lisäksi tutustumista joihinkin merkittäviin tapahtumiin, legendoihin, kulttuuriin, suurmiehiin ja -naisiin.

Kaikki aiheesta kiinnostuneet.

HI9	Populaarikulttuurin historia (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen
Sisältö:	Tutustutaan mm. kirjallisuuden, musiikin ja elokuvan kautta populaarikulttuuriin, sen syntyyn ja siihen liittyviin ilmiöihin. Opintojakson suorittaja valitsee itse haluamansa kulttuurin osa-alueen ja tarkemman työtavan. Opintojakson pääpaino tutkielman, portfolioon, blogin tms. tekemisessä.
Kohderyhmä:	Kaikki aiheesta kiinnostuneet.

YHTEISKUNTAOPPI

Suoritusjärjestys: Suoritusjärjestys on vapaa

YH1	Suomalainen yhteiskunta (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Yhteiskunnan rakenteet, toiminta ja vallankäyttö. Media ja kansalaisyhteiskunnan toiminta. Yksilön asema ja vaikutusmahdollisuudet yhteiskunnassa.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat

YH2	Taloustieto (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Kansantalouden perusrakenteet, toiminta ja ongelmat. Suomi osana globaalia taloutta. Yritys-toiminnan ja henkilökohtaisen talouden perusteet.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat

YH3	Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Euroopan Unionin toiminta ja merkitys sekä kansalaisen asema yhdentyvässä Euroopassa. Globalisoituvan maailman toiminta, hyödyt ja haitat. Sisäinen ja ulkoinen turvallisuus.
Kohderyhmä:	Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat

YH4	Lakitieto (2 op)
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen
Sisältö:	Tutustutaan Suomen lainsäädännön perusteisiin käytännönläheisesti, keskittyen niihin lain osa-alueisiin joita kansalainen tavallisesti elämässään kohtaa.
Kohderyhmä:	Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat

TAIDE- JA TAITOAINEET

MUSIIKKI

Musiikkiopiston opinnoilla on mahdollista korvata osa musiikin pakollisista kursseista. Valinnaisista opinnoista **MU3** tarjotaan **parittomana** alkavana lukuvuonna (esim. 2027–2028) ja **MU4 parillisena** alkavana lukuvuonna (esim. 2026–2027).

MU1	Intro – Kaikki soimaan (2 op)
Tyyppi:	Pakollinen
Sisältö:	Opiskelija kehittää äänenkäyttöään ja soittotaitoaan ryhmässä ja itsenäisesti eri instrumenteilla ja erityyppisillä tehtävillä. Kerrataan musiikin peruskäsitteitä käytännön musisoinnin avulla.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat

MU2	Syke – Soiva ilmaisu (2 op)
Tyyppi:	Vaihtoehtoinen KU2 kanssa
Sisältö:	Opintojaksolla tutustutaan eri aikakausien musiikkiin kuunnellen. Monipuolisia soittotehtäviä suoritetaan itsenäisesti ja yhdessä. Opiskelija tekee tutkielman kevyen musiikin aihepiiristä. Tutustutaan eri maiden musiikkikulttuureihin.
Kohderyhmä:	Ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat

MU3

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Genre – Globaali uteliaisuus (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Tutustutaan eri musiikkityyleihin, musiikin lajeihin ja musiikkikulttuureihin. Työskennellään monipuolisesti eri musiikkien kanssa.

Ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat

MU4

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Demo – Luovasti yhdessä (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Musiikillinen tai taiteiden välinen projekti opiskelijalähtöisesti ryhmän resurssien mukaan

Ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat

MU5

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Kuoro (2 op)

Paikallinen valinnainen

"Laulaen sä karkotat väsymyksen, stressinkin. Yhdessä kun äänet soi, huippufiiliksen se toi!"

Kaikki kiinnostuneet

MU6

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Kuoro (2 op)

Paikallinen valinnainen

"Uusi biisi treenataan, sitten eikun juhlaan vaan. Kaikki kansa ällistyy, kuoromeininkihän myy!"

Kaikki kiinnostuneet

MU7

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Kuoro (2 op)

Paikallinen valinnainen

"Vielä kerran tsäänssi tää lukiossa sulle jää, vaikka kerta viimeinen, muistosi on ikuinen!"

Kaikki kiinnostuneet

MU8

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Bändi (2 op)

Paikallinen valinnainen

"Rokaten tai miten vaan, tyylejä löytyy yhdestä sataan!
Tule mukaan, kokeile, musisoi ja iloitse!"

Kaikki kiinnostuneet

MU9

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Bändi (2 op)

Paikallinen valinnainen

"Aloittaa voit introsta taikka paljon soloilla, meininki on tärkeä, sitten siin on järkeä!"

Kaikki kiinnostuneet

MU10

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Bändi (2 op)

Paikallinen valinnainen

"Vielä hetken soittaa voit, miten tämän kaiken koit? Tehdään tästä kaunista, sulle ikimuis-toista!"

Kaikki kiinnostuneet

MU12 – 21

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Musiikkitoiminta (á 2 op)

Muualla suoritettava

Instrumenttiopinnot ja tasosuoritukset. Musiikinteorian perusteet. Bändi ja/tai orkesteritoiminta. Muu musiikillinen ilmaisu.

Kaikki kiinnostuneet

KUVATAIDE

Suoritusjärjestys:	<p>Ensimmäinen opintojakso on suositeltavaa suorittaa ensimmäiseksi. Sen jälkeen on vapaa suoritusjärjestys, kuitenkin toinen opintojakso suositellaan suorittamaan ennen valinnaisia opintojaksoja. Huomioi kuvataiteen lukiodiplomin vaatimukset! Diploma ennen pitää olla suoritettuna neljä kuvataiteen opintojaksoa.</p> <p>Valinnaisista opintojaksoista opintojaksot KU4, KU6, KU8 tarjotaan parillisena alkavana lukuvuotena (esim. 2026–2027). ja opintojakso KU3, KU5, KU7 tarjotaan parittomana alkavana lukuvuotena (esim. 2027–2028). Paikalliset valinnaiset opintojaksot arvioidaan suoritusmerkinnällä.</p>	
KU1	<p>Omat kuvat, jaetut kulttuurit (2 op)</p> <p>Pakollinen</p> <p>Opiskelija havainnoi itselle ja muille merkityksellisiä kuvia sekä käyttää erilaisia kuvailmaisun välineitä, materiaaleja, teknologioita ja lähestymistapoja soveltaen niitä itsenäisesti sekä ryhmän jäsenenä. Opintojaksolla tutkitaan ja tulkitaan taidetta eri näkökulmista. Tutustutaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin ajankohtaisiin ilmiöihin. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää kuvakulttuurien merkityksen omassa elämässään, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa. Opiskelija pitää opintojaksolla oppimispäiväkirjaa.</p>	
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat	
KU2	<p>Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt (2 op)</p> <p>Pakollinen/ vaihtoehtoinen MU2 kanssa</p> <p>Opiskelija havainnoi ja tarkastelee erilaisia ympäristöjä sekä niiden yhteyksiä omiin kuviinsa, taiteeseen ja kulttuuriperintöön. Opintojaksolla painopiste on omassa työskentelyssä ympäristöön, arkkitehtuuriin ja muotoiluun liittyvissä tehtävissä. Tavoitteena on, että opiskelija kehittää osaamistaan ympäristön kuvien tekijänä, tulkitsijana ja toimijana. Opiskelija pitää opintojaksolla oppimispäiväkirjaa.</p>	
Kohderyhmä:	Ensimmäisen vuoden opiskelijat	
KU3	<p>Kuva viestii ja vaikuttaa (2 op)</p> <p>Valtakunnallinen valinnainen</p> <p>Opiskelija syventää omakohtaista suhdettaan digitaaliseen kuvaan, mediaan, taiteeseen ja teknologiaan ajattelun ja ilmaisun taitojaan kehittämällä. Opintojaksolla tutkitaan ja tulkitaan mediakulttuuria, teoksia, tuotteita ja palveluja. Tavoitteena on, että opiskelija hyödyntää mediateknologian keinoja, työtapoja ja prosesseja suunnittelussa, vuorovaikutuksessa ja osallistumisessa itsenäisesti sekä osana ryhmää. Opiskelija pitää opintojaksolla oppimispäiväkirjaa.</p>	
Kohderyhmä:	Vapaa	
KU4	<p>Taiteen monet maailmat (2 op)</p> <p>Valtakunnallinen valinnainen</p> <p>Opiskelija tutkii eri aikoina, eri ympäristöissä ja eri kulttuureissa tuotettua kuvataidetta. Tavoitteena on, että opiskelija soveltaa erilaisia kuvallisen ilmaisun materiaaleja, tekniikoita ja keinoja omassa tulkinnoissaan. Opiskelija pitää opintojaksolla oppimispäiväkirjaa.</p>	
Kohderyhmä:	Vapaa	
KU5	<p>Piirustus ja maalaus (2 op)</p> <p>Paikallinen valinnainen</p> <p>Opiskelija syventää omaa kuvailmaisuaan piirtämisen ja maalaamisen tekniikoiden avulla. Opiskelija voi syventyä piirtämiseen tai maalaamiseen oman kiinnostuksen mukaan. Opiskelija pitää opintojaksolla oppimispäiväkirjaa.</p>	
Kohderyhmä:	Vapaa	

KU6 Tyyppi: Sisältö:	Kolmiulotteisen työskentelyn työpaja (2 op) Paikallinen valinnainen Opiskelija tutustuu kolmiulotteisen työskentelyn mahdollisuuksiin ja syventää omassa kuvailmaisussa muodon, tilan ja sommittelun perusasioiden tuntemusta erilaisten tehtävien ja teknikkoiden, materiaalien ja välineiden avulla. Sisältöjä lähestytään omakohtaisesti työskennellen esim. teemoittain tai kiinnostuksen mukaan. Opiskelija pitää opintojaksolla oppimispäiväkirjaa. Vapaa	
KU7 Tyyppi: Sisältö:	Grafiikan työpaja (2 op) Paikallinen valinnainen Opiskelija tutustuu grafiikan käsitteistöön, historiaan ja tunnettuihin graafikoihin sekä käyttö- ja taidegrafiikkaan. Opiskelija syventää omaa persoonallista kuvailmaisua taidegrafiikan erilaisilla tekniikoilla ja ilmaisumuodoilla. Opiskelija pitää opintojaksolla oppimispäiväkirjaa. Vapaa	
KU8 Tyyppi: bSisältö:	Valokuvaus (2 op) Paikallinen valinnainen Opiskelija tutustuu valokuvaukseen sekä vahvistaa ja syventää omaa kuvailmaisua valokuvauksen keinoin. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää valokuvan merkityksen yksilön, yhteiskunnan ja media- viestinnän kannalta. Opintojaksossa tutustutaan valokuvauksen tekniikoihin ja menetelmiin, (esim. digikuvaus, järjestelmäkameralla kuvaaminen ja pimiötyöskentely), kuvan jälkikäsittelyyn ja analysointiin sekä kuvan käyttötarkoituksiin ja merkityksiin. Opiskelija pitää opintojaksolla oppimispäiväkirjaa. Vapaa	

LIIKUNTA

Suoritusjärjestys:	Pakolliset opintojaksot suoritetaan numerojärjestyksessä. Valinnaisista opintojaksoista LI4, LI10, LI12, LI16 tarjotaan parillisena alkavana lukuvuotena (esim. 2026–2027) ja opintojaksot LI3, LI5, LI15, LI17 tarjotaan parittomana alkavana lukuvuotena (esim. 2027–2028). Paikalliset valinnaiset opintojaksot arvioidaan suoritusmerkinnällä. Opiskelija saattaa joutua maksamaan osan kustannuksista itse seuraavilla opintojaksoilla: LI3, LI4, ja LI11.
LI1 Tyyppi: Sisältö:	Oppiva liikkija (2 op) Pakollinen Monipuolista perusliikuntaa (yleisurheilua, eri palloilulajeja, lihaskunto ja huolto) ulkona ja sisällä, kesä-, talvi-, luonto- ja vesiliikuntaa. Ensimmäisen vuoden opiskelijat
LI2 Tyyppi: Sisältö:	Aktiivinen elämä (2 op) Pakollinen Monipuolista perusliikuntaa ulkona ja sisällä (hiihto, jääpelit, lihaskuntotestit), kesä-, talvi-, luonto- ja vesiliikuntaa sekä fyysisten ominaisuuksien itsearviointia ja ergonomiaa. Toisen vuoden opiskelijat
LI3 Tyyppi: Sisältö:	Uudet mahdollisuudet (2 op) Valtakunnallinen valinnainen Koululiikuntalajeja, uudempia lajeja toivomusten mukaan esim. frisbeegolf, ultimate ja padel. Kaikki aiheesta kiinnostuneet

LI4	Yhdessä liikkuen (2 op)	
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen	
Sisältö:	Yhdessä toteutettava projektiluonteinen liikunta esim. vaellus.	
Kohderyhmä:	Kaikki aiheesta kiinnostuneet	
LI5	Virkistystä liikunnasta (2 op)	
Tyyppi:	Valtakunnallinen valinnainen	
Sisältö:	Virkistystä lisäävät liikuntamuodot, rentoutus ja kehonhuolto.	
Kohderyhmä:	Kaikki aiheesta kiinnostuneet	
LI6	Wanhat tanssit (2 op)	
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen.	
Sisältö:	Sosiaaliset tanssit, salonkitanssit, tanssin historiaa. Wanhojen päivän pukujuhlatanssiaiset.	
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat	
LI7	Palloilu (2 op)	
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen	
Sisältö:	Sisä- ja ulkopalloilulajeja opiskelijoiden toivomusten mukaan esim. pesäpallo, lentopallo, koripallo, jalkapallo ja sulkapallo, tennis, salibandy.	
Kohderyhmä:	Kaikki aiheesta kiinnostuneet	
LI8	Kuntosaliharjoittelu 1 (2 op)	
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen	
Sisältö:	Kuntosaliharjoittelun perusteet, voiman osa-alueet, tekniikoiden harjoittelu. Opintojakso suoritetaan osittain lähiopetuksessa ja osittain itsenäisesti.	
Kohderyhmä:	Kaikki aiheesta kiinnostuneet	
LI9	Kuntosaliharjoittelu 2 (2 op)	
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen	
Sisältö:	Itsenäinen kuntosaliharjoittelu, kuntosaliharjoittelun ohjelmointi sekä toteutus.	
Kohderyhmä:	Edellyttää LI8-opintojakson hyväksytysti suorittamista.	
LI11	Laskettelu (1 op)	
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen.	
Sisältö:	Laskettelu ja/tai lumilautailu.	
Kohderyhmä:	Kaikki aiheesta kiinnostuneet. Toteutetaan leirikouluna.	
LI12	Musiikkiliikunta (2 op)	
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen.	
Sisältö:	Erilaiset tanssilajit ja lihaskuntojummat opiskelijoiden toiveiden mukaan.	
Kohderyhmä:	Kaikki aiheesta kiinnostuneet.	
LI13	Salibandy (2 op)	
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen	
Sisältö:	Salibandyn pelaaminen ja perustekniikoiden harjoittelu.	
Kohderyhmä:	Kaikki aiheesta kiinnostuneet.	
LI14	Salibandy 2 (2 op)	
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen	
Sisältö:	Salibandyn pelaaminen ja perustekniikoiden harjoittelu. Mahdollinen salibandyturnaukseen osallistuminen.	
Kohderyhmä:	Kaikki aiheesta kiinnostuneet.	
LI15	Jääpelit (2 op)	
Tyyppi:	Paikallinen valinnainen.	
Sisältö:	Kaukalopallo, jääkiekko, ringette ja curling.	
Kohderyhmä:	Kaikki aiheesta kiinnostuneet.	

LI16

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Kuntoilu (2 op)

Paikallinen valinnainen.

Fyysisten ominaisuuksien (kestävyys, voima, nopeus, liikkuvuus) harjoittaminen eri liikuntamuotojen avulla.

Kaikki aiheesta kiinnostuneet.

LI17

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Hyvinvointi (2 op)

Paikallinen valinnainen.

Kehonhuoltoa, rentoutusharjoituksia ja mieltä rauhoittavia harjoituksia.

Kaikki aiheesta kiinnostuneet.

LI18

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Oma harjoittelu-/ toimitsija (2 op)

Paikallinen valinnainen.

Itsenäinen harjoittelu, valmentaminen tai ryhmän ohjaaminen. Toimitsijatehtävät, tuomari-/pelinjohtaja-/liikuntavastaavan tehtävät luetaan myös tähän kuuluviksi. Opiskelijan tulee pitää päiväkirjaa harjoittelustaan (38 h) ja esittää valmentajan tai ohjaajan kirjoittama todistus harjoittelustaan/ toimitsijatehtävien suorittamisesta.

Kaikki aiheesta kiinnostuneet. HUOM! Ilmoittauduttava etukäteen!

LI19-28

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Kilpaurheiluvalmennus (á 2 op)

Paikallinen valinnainen.

Oman kilpaurheiluharjoittelun suorittaminen ja sitä tukevien harjoitusmuotojen läpikäyminen.

Kaikki aiheesta kiinnostuneet.

Monipuolinen urheiluvalmennus liittyy Kiteen lukion liikuntapainotteisuuteen siten, että aktiivisessa **urheiluvalmennuksessa** oleva opiskelija saa hyväksilukua **harjoittelusta ja /tai kilpailemisesta** lukion päättötodistukseen. Eri lajeissa toimitaan yhteistyössä urheiluseurojen kanssa.

LUKIODIPLOMIT**KULD2**

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Kuvataiteen lukiodiplomi (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Lukiodiplomin avulla opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan kuvataiteessa. Hän osoittaa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin osaamistaan tuottamalla, tulkitsemalla ja arvottamalla monipuolisesti kuvia. Tavoitteena on, että opiskelija osaa kertoa ja välittää lukiodiplomille asettamansa tavoitteet ja lähtökohdat sekä osaa tuottaa taiteellisen ja visuaalisen kokonaisuuden, jonka sisällön tuottamisen ja esittämisen tavat tukevat toisiaan.

Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat. Ennen lukiodiplomin suorittamista opiskelijalla on oltava suoritettuna vähintään neljä kuvataiteen opintojaksoa.

LILD4

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Liikunnan lukiodiplomi (2 op)

Paikallinen valinnainen.

Tutkielma, liikuntakykyisyyden mittaaminen, vapaaehtoinen näyttökoe, portfolio.

Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat. Ennen lukiodiplomin suorittamista opiskelijalla on oltava suoritettuna vähintään neljä liikunnan opintojaksoa.

MULD6

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Musiikin lukiodiplomi (2 op)

Valtakunnallinen valinnainen

Opiskelija osoittaa musiikillista erityisosaamistaan ja harrastuneisuuttaan diplomityöllä, joka voi olla yksilöllinen projektityö tai näytesalkku.

Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat. Ennen lukiodiplomin suorittamista opiskelijalla on oltava suoritettuna vähintään neljä musiikin opintojaksoa.

PAIKALLISET OPINNOT

Kaikki temaattiset opinnot ja paikalliset soveltavat opinnot arvioidaan suorituserkinnällä, S = suoritettu.

TEMAATTISET OPINNOT

TO1

Tyyppi:
Sisältö:

Monitieteinen ajattelu (2 op)

Paikallinen soveltava
Opintojakson tavoitteena on tarjota tilaisuuksia ajattelun taitojen kehittämiseen laaja-alaisesti ja oppiainerajat ylittävästi. Opiskelijat oppivat hahmottamaan eri tieteen- ja taiteenalojen välisiä yhteyksiä sekä niiden keskeisten periaatteiden ja käsitteiden vuorovaikutusta yhtä tiedonalaan laajemmissa kokonaisuuksissa. Opintojakson aikana opiskelijat kehittävät kriittistä ja luovaa ajatteluaan itsenäisesti ja yhteistoiminnassa muiden kanssa. He analysoivat ja arvioivat erilaisia käsitejärjestelmiä ja näkökulmia ja käyttävät niitä johtopäätösten ja ratkaisujen tekemiseen. Vapaa

Kohderyhmä:

TO2

Tyyppi:
Sisältö:

Tutkiva työskentely teknologialla (2 op)

Paikallinen soveltava
Tieto- ja viestintäteknologian opintojakson tavoitteena on, että opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja esittää yksin tai yhteistyössä muiden opiskelijoiden kanssa johonkin ilmiöön tai aihepiiriin liittyvän dokumentoidun projektin, tutkielman, keksinnön tai muun tuotoksen. Samalla hän kehittää osaamistaan tieto- ja viestintäteknologiassa. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija saa tilaisuuksia oppiainerajat ylittävään työskentelyyn ja yhteistyöhön. Vapaa

Kohderyhmä:

TO3

Tyyppi:
Sisältö:

Osaaminen arjessa (2 op)

Paikallinen soveltava
Opintojakson tarkoituksena on vahvistaa opiskelijoiden koulussa hankkiman osaamisen ja arkielämän välistä yhteyttä. Tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja kehittää työelämässä tarvittavaa osaamista koulun ulkopuolisissa toimintaympäristöissä. Opiskelija saa mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksia osaamisensa syventämiseen myös kansainvälisessä yhteistyössä. Opiskelijalle voidaan lukea hyväksi kokonaan tai osin opintojakson tavoitteiden ja sisältöjen mukainen muualla hankittu osaaminen. Vapaa

Kohderyhmä:

KITEEN LUKION SOVELTAVAT OPINNOT

DIGI

Tyyppi:
Sisältö:

Digitaidot lukio-opintoihin (1 op)

Paikallinen soveltava
Opintojaksolla opiskelija tutustuu tarkemmin kannettavaan tietokoneeseen sekä koulun digitaalisiin oppimis- ja koeympäristöihin. Opiskelija oppii hankkimaan tietoa digitaalisista palveluista, arvioimaan kriittisesti löytämänsä tietoa ja harjoittelee lähteiden käyttöä. Opintojakson painotukset voivat vaihdella lukuvuosittain. Ensimmäisen vuoden opiskelijat

Kohderyhmä:

ESP1

Tyyppi:
Sisältö:

Espanjan alkeet (2 op)

Paikallinen soveltava
Haluaisitko kurkistaa Espanjan kieleen ja kulttuuriin? Tällä opintojaksolla harjoitellaan vuorovaikutusta espanjan kielellä arkipäivän tilanteissa. Vapaa

Kohderyhmä:

KOT1

Tyyppi:
Sisältö:

Kohderyhmä:

Kotitalous: Maukasta arkiruokaa edullisesti (1 op)

Paikallinen soveltava

Opintojaksolla valmistetaan erilaisia ruokalajeja syyskesän raaka-aineista, kasviksista, käyttäen kalaa, kanaa, lihaakin. Ruokia täydennetään esimerkein koko ateriaksi salaatin tai muiden lisäkkeiden kera. Vapaa

KOT2

Tyyppi:
Sisältö:

Kohderyhmä:

Kotitalous: Arki- ja juhla-leivontaa (1 op)

Paikallinen soveltava

Opintojaksolla valmistetaan nopeita, helppoja leipomuksia arjen kahvi-hetkiin, välipalaksi. Suolaista ja makeaa tarjottavaa juhlapöytään. Vapaa

LIF1

Tyyppi:
Sisältö:

Kohderyhmä:

Life coaching (2 op)

Paikallinen soveltava

Askarruttavatko päivittäiset raha-asiat ja verotus, pyykinpesu, ruoanlaitto, terveysasiat, ihmissuhteet, arjen ajanhallinta tai sähköiset asiointipalvelut? Haluatko tukea työnhaussa, virastossa asioimisessa, laina-asioissa tai ostoksissa Tällä opintojaksolla saat harjoitella arkielämässä tarvittavia taitoja.

Mahdollisuuksien mukaan opintojaksolla järjestetään myös opintokäyntejä. Tavoitteena on, että saat eväitä lukioaikaiseen ja lukion jälkeiseen nuoren aikuisen elämään oppiainerajat ylittäen ja vinkkejä arkipäiväisten asioiden hoitamiseen.

Life coaching on oppiainerajoja ylittävä useita eri oppiaineita käytännön elämään soveltava opintojakso. Se sisältää aineksia muun muassa kotitaloudesta, yhteiskuntaoppista, arjen matematiikasta, opinto-ohjauksesta ja terveystiedosta. Painopisteet voivat vaihdella vuosittain ja ne tarkennetaan opintojen alussa opiskelijoiden omien tarpeiden ja toiveiden mukaan Vapaa. Opintojakso sopii erityisen hyvin yksin asuville opiskelijoille ja kaikille abiturienteille.

LUT1 – LUT6

Tyyppi:
Sisältö:

Kohderyhmä:

Lukioteatteri (2-12 op)

Paikallisia soveltavia

Opintojaksolla on tavoitteena rikastuttaa omaa ilmaisua sekä antaa mielikuvituksen lentää. Teatterin tekeminen kasvattaa esiintymisrohkeutta sekä vahvistaa kykyä toimia ryhmässä. Ryhmä synnyttää näyttämölle esityksen. Voit tulla mukaan näyttelemään, tuottamaan tekstiä, maskeeraamaan, lavastamaan, soittamaan, laulamaan, puvustamaan tai opettelemaan teatteritekniikkaa. Yhteensä sinun on mahdollista **saada jopa 12 opintopistettä** lukioteatterista lukioaikana. Vapaa

MOT1

Tyyppi:
Sisältö:

Kohderyhmä:

Monitaiteellinen projekti (2 op)

Paikallinen soveltava

Monitaiteellinen projekti on eri taiteenaloja yhdistävä itsenäisesti suoritettava opintojakso. Voit kytkeä siihen omien kiinnostustesi mukaan esimerkiksi kuvataidetta, käsityötä, musiikkia, kirjallisuutta, tanssitaidetta ja/tai teatteria. Opintojakson voi suorittaa yksin tai yhdessä muiden kanssa. Opiskelua aloitettaessa täytetään itsenäisen opiskelun lomake, jossa määritellään oman projektin keskeiset sisällöt.

Tässä esimerkkejä siitä, millainen oma monitaiteellinen projektisi voi olla:

- kirjoitat käsikirjoitusta lukioteatterin näytelmään ottaen huomioon näyttämötaiteen tarpeet
- valitset musiikin, suunnittelet siihen koreografian ja esität tanssin yksin tai yhdessä muiden kanssa
- sanoitat ja sävellät laulun, joka esität (soitat tai laulat) yksin tai yhdessä muiden kanssa osana laajempaa esitystä
- rakennat lavasteita, piirrät julisteita tai suunnittelet ja ompelet pukuja lukioteatterin näytelmään tai koulun juhlaan

Vapaa. Opiskelijat, jotka haluavat osallistua koulun tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen tai lukioteatterissa mukana olevat opiskelijat

OPK1

Tyyppi:

Opiskelijakunnan hallitustyö (2 op)

Paikallinen soveltava

Sisältö:	Opintojaksolla opiskelija osallistuu hallitustyöskentelyyn vastuuroolissa ja harjaantuu taidoissa, jotka kehittävät yhteiskunnallista osaamista.
Kohderyhmä:	Vapaa
ROH1	Minun lukioni – osallisena koulu yhteisössä (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen soveltava
Sisältö:	Ryhmänohjauksessa perehdyt Kiteen lukion käytänteisiin, tutustut omaan ohjausryhmääsi, toimit ryhmän jäsenenä ja saat tukea opintojen etenemiseen. Ryhmänohjaus tukee sitoutumistasi koulu yhteisöön ja auttaa sinua kasvamaan vastuulliseksi ja aktiiviseksi toimijaksi. Opit ymmärtämään yhteistyötaitojen ja vastuunottamisen merkityksen positiivisen ja avoimen ilmapiirin luomisessa. Osallistuminen koulun tapahtumiin ja juhliin tukee yhteisöllisyyttä. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti.
Kohderyhmä:	Kaikki lukion opiskelijat, osallistumisen kesto koko lukio-opiskelun ajan.
	
TNT01	Tekninen työ ja teknologia (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen soveltava
Sisältö:	Opintojakson tavoitteena on perehtyä johonkin tai joihinkin teknologian osa-alueisiin teorian ja sitä soveltavien tehtävien ja harjoitustöiden kautta. Osa-alueita voivat olla mm. puu- ja metalliteknologia, sähköoppi, elektroniikka, kiven ja korumetallien työstäminen. Opintojaksolla voidaan esim. valmistaa hyödyllisiä välineitä ensimmäiseen opiskelija-asuntoon eri materiaaleista tai tehdä persoonallinen koru kivistä ja/tai metallista. Myös johonkin perinteiseen käsityömenetelmään, kuten intarsiaan tai takomiseen perehtyminen, on mahdollista. Painopiste opintojakson sisällöissä voi vaihdella lukuvuosittain osallistujien kiinnostuksen ja harrastuneisuuden mukaan. Aikaisempi kokemus työvälineiden käytöstä tai työtavoista ei ole välttämätöntä. Opiskelija voi joutua itse maksamaan materiaalimaksua, jonka suuruus riippuu opiskelijan omiin töihinsä käyttämien materiaalien määrästä ja laadusta.
Kohderyhmä:	Vapaa
TUT1	Tutortoiminta (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen soveltava
Sisältö:	Opintojaksolla kokeneemmat lukiolaiset opastavat tulevia lukiolaisia opintovalintoihin ja lukujärjestyksen tekoon liittyvissä asioissa sekä tutustuttaa uudet lukiolaiset sekä toisiinsa että koulun käytänteisiin. Tutor toimii myös omissa ikäluokkassaan hyvän opiskeluilmapiirin ylläpitäjänä. Hän tekee yhteistyötä opinto-ohjaajan, ryhmänohjaajien ja opiskelijakunnan hallituksen kanssa. Ennen tutoriksi ryhtymistä suoritetaan ensimmäisen lukiovuoden keväällä tutorkoulutus.
Kohderyhmä:	Toisen vuoden opiskelijat
TYÖ1	Työllistä itsesi (2 op)
Tyyppi:	Paikallinen soveltava
Sisältö:	Yrittämisessä tarvitaan samoja taitoja, valmiuksia ja myönteistä asennetta kuin harrastuksissa, opiskelussa ja työelämässä. Työllistä itsesi -opintojakso kytkee useiden oppiaineiden sisältöjä toisiinsa ja kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen eri elämäalueilla. Opintojaksolla pääset kehittämään taitojasi monipuolisesti keskittyen muun muassa yhteiskunta- ja työelämätaitoihin, yritteliäisyyteen ja aloitekykyyn, ryhmätyöskentelytaitoihin, vastuullisuuteen, innovatiivisuuteen, luovuuteen sekä itsetuntemukseen. Opintojakso tukee halua kehittyä ja rohkaisee vastuun ottamiseen. Painopisteet voivat vaihdella vuosittain ollen esimerkiksi
	
	<ul style="list-style-type: none"> - yrittäjämäinen ajattelutapa - liikeidea, oman osaamisen kaupallistaminen - markkinointi - asiakaslähtöisyys, asiakaspalvelu - palvelukulttuurit - työntekijän velvollisuudet ja oikeudet - yritystoiminnan aloittaminen esim. pop up-yritys
Kohderyhmä:	Vapaa

KANSAINVÄLISYYSKASVATUS

KV1

Tyyppi:

Sisältö:

Kansainvälisyysopinnot 1 – Saksan kouluvaihto (2 op)

Paikallinen soveltava

Jos olet kiinnostunut uusiin ihmisiin tutustumisesta, yhdessä tekemisestä, hauskoista aktiviteeteistä ja matkailusta, on tämä opintojakso tehty sinulle! Opintojaksolla työskennellään yhdessä saksalaisen ystävyyskoulun kanssa. Opintojaksolla vierailaan Saksassa Pritzwalkissa sekä vastavuoroisesti majoitetaan vieraita heidän saapuessaan Kiteelle. Työkielenä vaihtoviikoilla on englanti. Tällä opintojaksolla saat mahdollisuuden nostaa kielitaitosi uudelle tasolle, rohkaistua vieraan kielen käyttäjänä sekä kehittää kansainvälistä osaamistasi tulevaisuuden tarpeita varten. Opintojakson opintomatka Saksaan on opiskelijoille omakustanteinen.

Kohderyhmä:

Vapaa, etenkin ensimmäisen vuoden opiskelijat

KV2

Tyyppi:

Sisältö:

Kansainvälisyysopinnot 2 – Kouluvaihto (2 op)

Paikallinen soveltava

Jos olet kiinnostunut uusiin ihmisiin tutustumisesta, yhdessä tekemisestä, hauskoista aktiviteeteistä ja matkailusta, on tämä opintojakso tehty sinulle! Opintojaksolla työskennellään yhdessä ystävyyskoulun kanssa. Opintojaksolla vierailaan ystävyyskoulussa sekä vastavuoroisesti majoitetaan vieraita heidän saapuessaan Kiteelle. Työkielenä vaihtoviikoilla on englanti. Tällä opintojaksolla saat mahdollisuuden nostaa kielitaitosi uudelle tasolle, rohkaistua vieraan kielen käyttäjänä sekä kehittää kansainvälistä osaamistasi tulevaisuuden tarpeita varten.

Kohderyhmä:

Vapaa, etenkin ensimmäisen vuoden opiskelijat

KV3

Tyyppi:

Sisältö:

Kansainvälisyysopinnot 3 – Opintomatka (1 op)

Paikallinen soveltava

Jos olet kiinnostunut uusiin paikkoihin tutustumisesta, kielitaidon harjoittelusta, kestävän matkailun taidoista ja kokemusten kerryttämisestä, on tämä opintojakso tehty sinulle! Opintojaksolla järjestetään opintomatka erikseen sovittuun kohteeseen. Opintojaksolla tutustutaan kohteen kulttuuriin, kieleen ja maantieteeseen. Tällä opintojaksolla saat mahdollisuuden nostaa kielitaitosi uudelle tasolle, rohkaistua vieraan kielen käyttäjänä, harjaantua matkailijana sekä kehittää kansainvälistä osaamistasi tulevaisuuden tarpeita varten.

Kohderyhmä:

Vapaa, etenkin ensimmäisen vuoden opiskelijat

TIETOTEKNIikka

Kiteen lukion opiskelijalla on mahdollisuus osallistua myös Keski-Karjalan kansalaisopiston tietotekniikan kursseille.

TIE1

Tyyppi:

Sisältö:

Koodaus 1 (2 op)

Paikallinen soveltava

Opintojakson tarkoituksena on opettaa opiskelijaa laatimaan yksinkertaista ohjelmakoodia. Keskeisinä sisältöinä ovat ehto- eli valintalause sekä toistorakenteet.

Kohderyhmä:

Vapaa

TIE2

Tyyppi:

Sisältö:

Kohderyhmä:

Koodaus 2 (2 op)

Paikallinen soveltava

Opintojaksolla syvennetään opiskelijan ohjelmallista ajattelua ja tutustutaan aliohjelmiin.

Vapaa

Opintotarjonta lv. 2026-2027

